

Colofon

Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:

Jenny van den Broek	Dirk Brugmans
Willemien Hobo	Gerda Kooijman
Wim van der Toorn	René van de Werken

Info en tips:

Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadnederhemert.nl

Verspreiding en abonnementen:

Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 15,- en een abonnement per post kost € 25,- per jaar. Bezorging, klachten, nieuwe abonnees: Dirk Brugmans 06-22838436

Advertenties:

De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:

KLEUR:

1 hele pagina - € 550,- per jaar

ZWART-WIT:

Hele pagina - € 100,- voor 1 uitgave

- € 350,- voor 1 jaar

Halve pagina - € 50,- voor 1 uitgave

- € 175,- voor 1 jaar

Kwart pagina - € 25,- voor 1 uitgave

- € 87,50 voor 1 jaar

Achtste pagina - € 15,- voor 1 uitgave

- € 50,- voor 1 jaar

Digitaal

Website: www.dorpsraadnederhemert.nl.

Facebook: Dorpsraad Nederhemert

Twitter: @DorpsrNhemert

Verantwoordelijkheid

De redactie van de dorpskrant draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van de bij hen aangeleverde artikelen.

Contact met de gemeente:

Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. **0418-681681**. Daar wordt u te woord gestaan en zo nodig doorverbonden. Wanneer de gemeente meermaals niet op uw klachten heeft gereageerd, kunt u contact opnemen met de dorpsraad.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn:

Nicole Heerius-van Duinen, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681645 of 06-29024749.

Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat Linda Laurant, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

december 2017

De eerste dorpskrant in kleur! Dat hij in kleur verscheen voor de eerste keer is alweer een heel jaar geleden! En nu, in een wit besneeuwde wereld, wordt deze zesde jaargang in kleur bij u bezorgd! Een jaar voorbij! Voor velen bewogen, verdrietig, gelukkig, nieuw of mooi. Voor iedereen is er aan het eind van het jaar het terugzien op iets wat voorbij is. Zoals de akkers weer kaal zijn en wachten op nieuw leven in de grond, zo wachten wij ook weer op de nieuwe lente. Zo gaan de seizoenen en de jaren door. Nu leven we weer midden in de donkere weken. Voor veel mensen ook weer een moeilijke tijd. Vol herinneringen aan wat was maar ook vaak blijde verlangens naar wat komt. Als u dit leest is het al bijna Kerst. Een bijzondere tijd die iedereen op zijn manier beleefd en invult. Een tijd van licht tijdens de donkerste dagen van het jaar. Een tijd van uitzien, en verlangen, van geloof en vervulling. Soms van eenzaamheid. Laten we in dit saamhorige dorp eens kijken wie er deze dagen alleen zit. Breng een bezoekje, nodig iemand extra uit. Het is naast ons persoonlijke beleving van het Kerstfeest ook onze plicht om te zorgen voor onze naaste. Eenzaamheid zit vanbinnen, niemand mag echt eenzaam zijn in uiterlijke zin. Daar kunnen we allemaal samen voor zorgen. Ook tijdens de jaarwisseling. Laten we ook dán proberen onze onderlinge saamhorigheid te behouden. Verniel niets, wees verstandig met vuurwerk en houdt rekening met elkaar en in dit geval ook aan onze huisdieren.

En dan is het jaar 2017 voorbij. Nog even en de witte sneeuwkllokjes steken hun dappere kopjes weer boven de sneeuw uit. De sneeuw die op dit moment de wereld een witte jas aantrekt en bij velen van ons verlangens oproept om weer kind te zijn. Gelukkig is het 'kind-zijn' niet bij iedereen verdwenen. En zelfs als je niet meer zo goed naar buiten kunt in de gladde, koude sneeuw, kan de aanblik van de witte zuiverheid en het onbevangen plezier van kinderen zonder zorgen, je weer even jong laten zijn in je gedachten.

Gerda Kooijman - Groeneveld

Nieuwtjes van de dorpsraad

Nieuwtjes van de dorpsraad

Wat gaat een jaar snel, U heeft hier de eerste krant van de 6^e jaargang alweer.

De kerstdagen en jaarwisseling staan voor de deur en we hopen dat U veel leesplezier zult beleven aan onze mooie krant, dit keer weer in kleur gedrukt.

Helaas lukt dat qua kosten niet om dit 4x te doen, dus hebben we besloten om de krant voortaan elke derde uitgave in kleur te maken. Nu dus in december en de volgende in september.

Lid in de orde van Oranje-Nassau

Tijdens onze laatste vergadering werd dorpsraadslid Arie Verheij blij verrast met een Koninklijke onderscheiding.

We hebben hem van harte gefeliciteerd met dit zeer wel verdiende lintje!

Elders in de krant is een artikeltje hierover opgenomen.

'Heel Hèmert bakt'

De dorpsraad heeft afgelopen jaar de zomermarkt en Sail georganiseerd en nu in december willen we een wedstrijd 'Heel Hèmert Bakt' organiseren, met aansluitend een lampionnenoptocht voor de kinderen. Een en ander staat op de planning voor 29 december aanstaande.

Er wordt hiervoor nog een flyer huis aan huis bezorgd.

Gebiedsplan

We hebben dit jaar ook een flyer rondgebracht inzake het op te stellen gebiedsplan.

U heeft hier allemaal goed op gereageerd, zodat we begin januari aan de slag kunnen om een voorstel samen te stellen. U wordt hiervan op de hoogte gehouden.

Opening rotonde

Ook is er een flyer rondgebracht over de feestelijke opening van de rotonde.

Het weer zag er niet al te best uit, maar in de middag was het gelukkig droog.

Voor de kinderen en ons was het leuk dat er zo veel belangstellenden op zijn komen dagen.

Wij vonden het een succes. Elders in de krant ziet U nog een kort verslag met foto's.

Hèmertse Held(in)

Arie van der Vliet vroeg eind november hoe het gesteld was met de Hèmertse Held-verkiezing van dit jaar. Tot ons grote genoegen kunnen we meedelen, dat er zeer veel aanmeldingen zijn binnengekomen.

Hieronder waren ook een aantal aanmeldingen voor dorpsraadsleden, maar die hebben we terzijde geschoven.

Het gaat om onze inwoners, die in de luwte klaar staan voor een ander.

Gelukkig waren er hier veel aanmeldingen van bij, dus uiteindelijk was het niet moeilijk om de nieuwe Hèmertse Held te kiezen, daar zij een groot aantal keren werd voorgedragen.

Elders in de krant leest U hier het fijne van.

We zijn blij, dat ons initiatief zo goed gedragen wordt, want het is fijn om deze mensen een pluim te mogen geven.

Luiercontainer

We hebben de vraag gekregen om een luiercontainer te plaatsen, maar gezien de kosten is dit voor ons niet mogelijk en de gemeente gaat het niet vergoeden.

Veiligebuurt-app

We hebben verschillende reacties gekregen over de Veiligebuurt-app. Veel mensen vinden deze app toch te ingewikkeld.

We gaan samen met de politie een avond plannen in januari om U hier beter uitleg over te kunnen geven en we hopen dat het voor iedereen dan duidelijker wordt. En anders kunnen we kijken of we de buurtpreventieapp ook nog kunnen blijven gebruiken.

Veiligheid

Ter hoogte van het Kerkpadje zal in de Kapelstraat een verkeersremmer worden geplaatst om zo de kinderen die uit school

komen beter te beschermen tegen het verkeer in de Kapelstraat.

Ook nu het weer vroeg donker is, is het zaak, dat U de fietsen van Uw kinderen nakijkt of de verlichting wel goed werkt. Ze denken dat ze gezien worden, maar vanuit de auto is dat toch erg lastig! En gevaarlijk dus! Attendeer ze er alstublieft op dat, als ze langs de kant van de weg stilstaan in het donker, ze ook niet goed zichtbaar zijn. Een reflecterend hesje in het donker kan echt geen kwaad!

Steeds meer wandelaars hebben een reflecterend vestje aan over hun jas, dit is een goede zaak, want zij zijn van veraf te zien.

Een ander punt van aandacht blijft het autorijden in ons dorp. Wilt U rekening houden met Uw snelheid, het is geen racebaan!

Tevens wijzen we U er nogmaals op dat het levensgevaarlijk is om Uw kind voorin de auto te vervoeren. Al is de afstand nog zo klein, doe dit niet, het is levensgevaarlijk!

Boom bij kerkhof

Er zal een boom vervangen gaan worden bij het kerkhof. Dit is noodzakelijk, daar deze ziek is.

Informatiebord

Aan de Molendwarsstraat is bij de Boekenboom het informatiebord geplaatst. Mooi in dezelfde kleur groen als de Boekenboom. Ook is hij in het donker verlicht. Dit gebeurt door zone-energie.

Arie Verheij en Dirk Hobo hebben het samen geplaatst, waarna Arie er omheen straatwerk heeft aangebracht, zodat U niet in de blubber hoeft te staan.

Informatie voor in het bord kunt U aanleveren bij Arie Verheij, Schoolstraat 1A, Nederhemert.

Honden uitlaten

De eigenaren van honden worden dringend verzocht om poepzakjes mee te nemen als ze hun hond uitlaten, daar we nogal wat klachten binnen krijgen van mensen over overlast.

Volgende vergadering

De volgende vergadering staat gepland voor 5 maart 2018. U kunt tussen 19.00 en 19.30 uur binnen lopen om adviezen te geven of vragen te stellen.

Feestdagen

We wensen iedereen prettige Kerstdagen en een gezond en voorspoedig 2018.

We hopen dat ook dit jaar de overlast tijdens de jaarwisseling beperkt zal blijven.

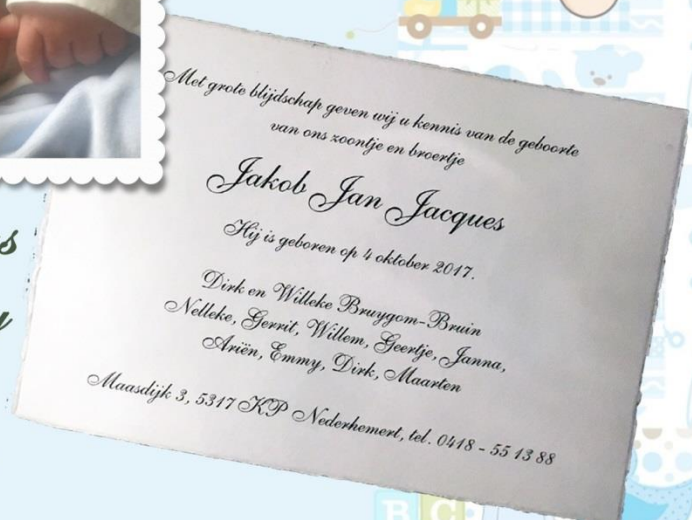
Indien we allemaal rekening met elkaar houden moeten we een gezellige jaarwisseling kunnen hebben.

Onze kleinste Hèmertsen

*Elias
Jessy
&
Job*

Onze kleinste Hèmertsen

Mara
Merle
&
Jens

Getoetst door de brandweer

50ste BOMMELERWAARDSE VAARDIGHEIDSTOETSEN IN NEDERHEMERT

Op ZATERDAG 7 OKTOBER 2017 organiseerde brandweer Nederhemert de 50ste editie van de Bommelerwaardse vaardigheidstoetsen. Vijf ploegen uit de Bommelerwaard, van oudsher aangevuld met de post Neerijnen-West streden die dag met elkaar om de hoogste eer: de titel beste brandweerploeg van de Bommelerwaard. Deze eretitel werd na de toetsing uitgereikt door de Zaltbommelse burgemeester Peter Rehwinkel.

Wat zijn vaardigheidstoetsen?

Vaardigheidstoetsen zijn geënceneerde, maar zeer realistische vormgegeven brand- en/of ongevalsscenario's. De deelnemers aan deze toetsen worden beoordeeld door juryleden. Brandweerlieden uit de regio Gelderland-Zuid worden in teamverband getoetst op veilige werkwijze, vaardigheden en kennis van het repressieve brandweervak. Deelname aan de toetsen gebeurt op vrijwillige basis. De vaardigheidstoetsen (voorheen brandweerwedstrijden) worden in competitieverband afgenomen. De Bommelerwaardse vaardigheidstoetsen worden sinds 1968 onafgebroken jaarlijks georganiseerd.

Waarom meedoen?

De vaardigheidstoetsen zijn bij uitstek een goede oefening om de operationele inzet bij de brandweerlieden te testen. De juryleden beoordelen of deelnemers de juiste procedures

en protocollen gebruiken en of ze op de juiste manier worden toegepast. Dit alles onder tijdsdruk en in een zo realistisch mogelijke situatie.

Door de einduitslag van de vaardigheidstoets weten de deelnemers waar ze kwalitatief staan. Elk team krijgt bij de prijsuitreiking namelijk een rapport met daarin een waardering van de verrichtingen en een overzicht van de aandachtspunten. De opgedane leerpunten kunnen vervolgens verwerkt worden in de lokale oefeningen en bijscholingen. Bovendien worden deelnemers in staat gesteld na eigen inzet andere korpsen hetzelfde scenario aan te zien pakken. Hierdoor kan geleerd worden van elkaar.

Scenario

Op 7 oktober werden de deelnemende ploegen geconfronteerd met een realistisch en uitdagend scenario. Tijdens het in scene gezette truckpullingevenement was namelijk een luchtballon neergestort op de evenemententent. De crash leidde tot diverse slachtoffers onder de bemanning en brand in de tent. Door alle afleiding en commotie waren ook twee beknellingen op het terrein ontstaan. Eén persoon zat bekneld onder een met vrachtauto's beladen dieplader en één persoon zat licht bekneld tussen truck en sleepwagen op de baan.

Uitslag

Uiteindelijk was het de post Zaltbommel die met eerste prijs naar huis ging, gevolgd door de post Maasdriel-Oost 1 en Gameren. De wisselbeker mag dan ook een jaar in de post Zaltbommel staan. Als blijvende herinnering aan deze bijzondere editie kregen de deelnemende korpsen een schilderij met

daarop de brandweervoertuigen van de deelnemende korpsen.

Bedankt!

De brandweer kijkt terug op een leerzame, leuke en drukbezochte dag. Namens de post Nederhemert wil ik alle organisaties en bedrijven die deze dag mede mogelijk hebben gemaakt hartelijk bedanken! In het bijzonder willen wij oranjevereniging Oranje Trouw bedanken voor het beschikbaar stellen van het terrein en de middelen. Ook willen wij de deelnemers van de truckpulling bedanken, voor het beschikbaar stellen van de sleepwagen en de trucks. Zonder jullie was deze dag niet van de grond gekomen!

Namens de brandweer,

Lean Remmerde

Teamleider brandweerposten Bommelerwaard

Voor Sint Maarten

**Van een wild plan tot een succesvolle
benefietactie voor het eiland Sint-Maarten**

Op 6 september jongstleden raasde orkaan Irma over Sint-Maarten. Ik weet nog goed dat ik vanaf dat moment aan de buis gekluisterd zat. Ik vond het ongelooflijk om de verwoesting te zien, zover van ons vandaan, maar tegelijkertijd zo dichtbij. Dit ging over de mensen die net als wij in het Koninkrijk der Nederlanden wonen. Naarmate er meer duidelijk werd over de omvang van de schade wist ik het zeker, ik wilde iets doen! Ik begon plannen te maken om een benefietactie op te zetten. Op maandagochtend had ik mijn plannen voor mezelf helder en ben ik ermee naar mijn leidinggevende en de burgemeester gestapt. Want hoe meer vorm mijn plannen kregen, hoe beter ik inzag dat ik dit nooit in mijn eentje kon doen.

Gelukkig kreeg ik al snel groen licht en het vertrouwen om het plan ten uitvoer te brengen. Ik heb diezelfde dag een kleine groep mensen uit mijn netwerk en een aantal hele lieve collega's gevraagd om me hierbij te helpen. Zonder uitzondering zei iedereen "ja"

en al snel werden wilde plannen een echte benefietactie.

Een dag later zaten we met de groep om tafel en al snel werd duidelijk dat dit heel veel tijd en energie van iedereen zou vragen. Hartverwarmend om te zien dat iedereen net zo enthousiast werd als ik en dat het een plan van ons allemaal was geworden.

Daarna ging het allemaal heel snel. De volgende dag zaten we bij de notaris om een stichting op te richten. Het bestuur bestaat uit Bart Schreuders, Willemien Hobo, Walter Esch, Erika Bouter en ikzelf. Er werd een inschrijving bij de kamer van koophandel geregeld, een rekeningnummer, een beleidsplan, een website en een facebookpagina. "Stichting Bommelerwaard helpt Sint-Maarten" was een feit.

Daarna volgden een paar hectische weken. Er werd een sponsorloop georganiseerd door de Zaltbommel Dutch Runners, een scholenactie waarbij de basisscholen zelf konden invullen op welke manier ze de actie wilde doen, er werden bij diverse ondernemers collectebussen neergezet en als klap op de vuurpijl een veiling in De Poortერი.

Leuk detail om te vertellen is dat De Wegwijzer in Nederhemert een enorm bedrag ophaalde met hun actie. De kinderen hebben zelfs bloemen verkocht om geld op te halen. Een terecht trotse Wim van der Toorn heeft tijdens de veiling op het podium het opgehaalde bedrag onthuld. Dit was bij elkaar een bedrag van maar liefst € 1.389,04.

Tijdens de ponymarkt in Brakel werd de eindstand onthuld. Wat we toen nog niet wisten, was dat dit niet de uiteindelijke stand was. Er kwamen na de ponymarkt nog meer donaties binnen. Met alle acties bij elkaar hebben we een bedrag opgehaald van bijna

€ 16.500,- We zijn met z'n allen heel erg blij met dit resultaat.

Omdat we zeker wilden weten dat het gedoneerde geld goed terecht zou komen, hebben we een project op Sint-Maarten gezocht waarbij we het geld rechtstreeks konden besteden. Dit is de Christelijke Helmich Snijder Elementary school geworden. Via hun vaste leverancier Koksgesto Caribbean hebben we ervoor kunnen zorgen dat de school voorzien wordt van nieuwe meubels en lesmaterialen en zelfs een nieuw speelhuis voor op het schoolplein. De directeur van Koksgesto Caribbean was zo onder de indruk van onze actie dat zij ook een duit in het zakje wilden doen. Ze hebben 20 tafels en stoelen gesponsord en hebben de kosten voor de verschepping voor hun rekening genomen. De directeur komt zelf ook regelmatig op Sint-Maarten en kent het hoofd van de school erg goed. Hij heeft ons nogmaals bevestigd dat het geld op deze school heel goed terecht komt. De school staat in een armer deel van Sint-Maarten waar de mensen het niet al te breed hebben. Op dit moment zijn de lesboeken al op Sint-Maarten, zijn de tafels en stoelen onderweg en in week 50 worden de laatste spullen verscheept. Dit betekent dat uiterlijk begin januari alle spullen op Sint-Maarten zijn aangekomen.

Hoewel we vooraf niet helemaal konden overzien wat de actie in zou houden en hoeveel tijd en energie erin zou gaan zitten durf ik voor alle betrokkenen te zeggen dat we het zo weer zouden doen. Het was een prachtig avontuur en naast het bestuur en de

andere leden van de kerngroep hebben zo ontzettend veel bewoners, kunstenaars, collega's, de gemeente Zaltbommel, ondernemers, verenigingen, scholen, lokale en regionale media, instellingen en bedrijven zich ingezet voor deze actie, dat we dit prachtige resultaat alleen maar samen met hen hadden kunnen bereiken.

Eenieder die zich op welke manier dan ook ingezet heeft, ontzettend bedankt!!!

Mede namens "Stichting Bommelerwaard helpt Sint-Maarten",

Debby Wesselo

L&L bakt al 20 jaar lekkere friet!

20 jaar cafetaria L&L

Afgelopen 1 november bestond cafetaria L&L 20 jaar.

In het pand aan de Tuinstraat is natuurlijk al veel langer een cafetaria gevestigd, maar

1 November 1997 - 2017

sinds 1997 is deze in handen van Lo en Leny van de Werken. Destijds zaten ze vanaf 1987 in het brood en banket en bleven dat in eerste instantie ook erbij doen. Het was dus ook dit jaar 30 jaar geleden dat Lo als eigen ondernemer begon. In 1998 bleek dat het brood en banket ernaast toch teveel was en werd alles gericht op de cafetaria. Er werd verbouwd en de cafetaria werd groter met een zitgedeelte, maar in 1999 werd er weer flink verbouwd. In dit jaar ontstond het cafégedeelte en werd de cafetaria weer meer gericht op afhalen.

In 2004 rondde zoon René zijn opleiding af en begon ook fulltime in de zaak mee te draaien. Een jaar later bestond basisschool de Wegwijzer 75 jaar en L&L 7,5 jaar en kregen

alle kinderen van school een frietje en snack. Ontzettend leuk om de foto's nog terug te zien hoe enthousiast de kinderen waren. Zo was het ook dit jaar toen er stuiterballen werden uitgedeeld op school i.v.m. het 20-jarig bestaan. Klanten van de cafetaria kregen 1,5 week lang 20% korting en de overige 3 weken werd er elke week een prijs verloot.

In 20 jaar heb je natuurlijk ook wat vreemde bestellingen en combinaties voorbij zien komen, maar er zijn er een aantal die er voor Leny wel uitsprongen. Zo bestelde iemand een slaatje met stoofvlees er overheen, had een

klant trek in een frietje saté met joppiesaus en sta je ook vreemd te kijken als iemand een gewoon broodje hagelslag besteld in een cafetaria. Soms is er ook weleens een probeersel, bijvoorbeeld een frikandel met gebakken uien, champignons en een beetje curry. Wat eigenlijk nog best goed smaakte ook.

Nadat dit jaar het straatwerk om de zaak is aangepakt, zal begin 2018 de cafetaria een flinke make-over krijgen. Want er zit zeker nog toekomst in het bedrijf met René en Marcelle als opvolging van Lo en Leny, maar dat zal nog wel even gaan duren. Horeca is natuurlijk vaak werken wanneer een ander vrij heeft en onder flinke druk tijdens de spitsuren. Daarom zijn ze ook dankbaar voor het huidige personeel, want dat zijn stuk voor stuk toppers.

René van de Werken

Janinka en Marieke turnen naar de top!

Janinka en Marieke turnen naar de top.

Janinka Egas en Marieke van den Broek turnden op zaterdag 25 november in Culemborg de eerste voorronde. Janinka turnde mee bij de jeugd in de 3e divisie. Zij liet al een nette balkoefening met onderdelen zoals radslag tenenstand, boogje zien. Ook op rekstok turnt Janinka al een mooie streksalto en het moeilijke onderdeel de strekhangkip lukte ook. Allround kwam ze tot een 6e plaats. Marieke turnde mee bij de junioren 5e divisie. Op bijna alle onderdelen was ze de beste. Ze turnde een mooie half in, half uit en ook de Arabier lukte op de balk. Ze sloot af met een prachtige nette vloeroefening. Ze behaalde het goud in haar categorie.

Janinka won in Breda op 2 december het goud in haar categorie op de balk. Teamgenootje Angelica Westerlaken werd hier 2e. Hamarithi behaalde met haar leden 29 medailles in Breda.

Wil je ook op wedstrijdturnen of liever recreatief gymmen of springen? Schroom dan niet om na de kerstvakantie een keertje langs te komen. Of kijk op onze website: www.hamarithi.nl

Tweelingen: Carola en Jacqueline

Tweelingen in Nederhemert – Jacqueline en Carola

Voor een klein dorpje als Nederhemert hebben we best veel tweelingen. Carola van Genderen is één van die tweelingen. Haar zus Jacqueline woont in Well.

Op 30 oktober 1976 werden Jacqueline en Carola van Genderen geboren in Utrecht in het ziekenhuis. Jacqueline was de eerste en vijf minuten later volgde Carola. Hun vader was blijkbaar zo van slag door de geboorte van zijn dochters, dat hij bij de drukkerij per ongeluk de verkeerde datum op de geboortekaartjes heeft laten drukken, waardoor ze volgens het kaartje 2 dagen jonger zijn.

“De keuze van doopnamen is gebaseerd op een traditie,” vertelt Jacqueline. “De doopnamen van de oudste dochter worden namelijk al enige generaties van moeder op dochter doorgegeven, vandaar dat ik naar mijn moeder ben vernoemd.” Carola is vernoemd naar oma Aalst, tante Gerda en oma Achterdijk. Als ze jongens waren geweest, hadden ze Jan en Henk geheten, naar hun vader en opa’s.

Of ze één- of twee-eiig zijn, is nooit medisch duidelijk onderzocht. Toen ze klein waren, leken ze in ieder geval sprekend op

elkaar. Moeder dacht daarom eerst dat ze ééneiig waren, maar op latere leeftijd

bleken Jacqueline en Carola toch verschillende bloedgroepen te hebben.

Na hun geboorte woonden ze met hun ouders in Ammerzoden: “Maar toen we bijna 8 waren, verhuisden we in oktober 1984 naar De Klemmit in Wellseind”, weet Carola zich te herinneren. “We gingen in Well naar de lagere school, naar CBS De Hoeksteen. Ook toen we nog in

Ammerzoden woonden gingen we daar naartoe, want we woonden vlakbij CBS De Hoeksteen. We hoefden net maar een klein stukje de dijk over.” Na de lagere school gingen ze allebei naar de Buys Ballot in Zaltbommel. Jacqueline ging naar de Mavo en Carola naar de Havo. Voor het eerst zaten ze ieder in een andere klas. Jacqueline had het daar in het begin best moeilijk mee, omdat ze in een klas zat met allemaal onbekende kinderen.

Na de Buys Ballot splitsten hun wegen. Jacqueline ging naar de MAS in Boxtel en Carola ging naar Barneveld, de Groenhorstcollege, om voor dierenartsassistent te leren. Na een jaar koos Carola echter voor de MEAO-BA in Den Bosch, met het oog op het feit dat je met een

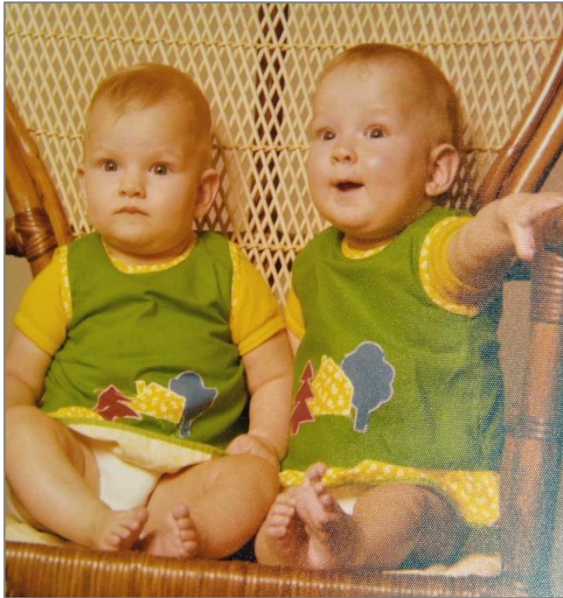
administratieve opleiding makkelijker een baan kon vinden.

Na de MAS heeft Jacqueline een jaar gewerkt bij Den Elder in Well. Daarna werkte ze 4 jaar bij diverse tuincentra

en nog 3 jaar bij Oasegroen in Ammerzoden. In 2004 is ze (inmiddels getrouwd) thuis op de boerderij mee gaan helpen.

Carola ging na het afronden van de MEAO werken bij de Gebroeders Vos Transport in Nederhemert. Vervolgens is ze daar nooit meer weggegaan, want ze werkt daar nog

steeds.

Als tweeling lijken ze uiterlijk op elkaar, maar ook op andere vlakken hebben ze overeenkomsten. "We waren vroeger altijd allebei tegelijk ziek," vertelt Jacqueline. "...en aan de telefoon hadden we dezelfde stem", vult Carola aan. "Ja, dat klopt! Als we met onze moeder belden, zeiden we niet onze naam, maar zeiden we 'met mij!' en dan wist ze nooit wie ze aan de lijn had."

Jacqueline en Carola hebben ook dezelfde hobby's. "We gingen naar de gym in Nederhemert. Daar kwamen we terecht via onze nicht Willemien van Genderen, die in Nederhemert woonde. Daarna hebben we nog in Nederhemert gezongen bij kinderkoor de dorre-mietjes. Maar uiteindelijk zijn we allebei gaan paardrijden. Ook al rijden ze inmiddels zelf geen paard meer, hun liefde voor paarden is altijd gebleven en inmiddels doorgegeven aan hun kinderen. Ze hebben thuis ook allebei een paard op stal staan. Jacqueline heeft Dorien en Carola heeft Loes.

"Vroeger gingen we ook altijd naar de EO-familiedag", vertelt Carola. "Later, toen we wat

ouder waren, gingen we met vrienden naar de EO-jongerendag."

Een andere opmerkelijke overeenkomst is, is dat ze beiden met een boer zijn getrouwd.

Jacqueline ontmoette Herbert Groeneveld via de Bijbelstudieclub van de Kerk in Well.

Carola werd door haar neef Jan van Ooijen gekoppeld aan Kees van Genderen. Hij stuurde ze op een date naar Hollywood in Woudrichem. "Dat was meteen een gedenkwaardig eerste uitje", vertelt Carola lachend. "Na afloop van de film wilde de auto niet starten en heeft mijn (destijds toekomstige) zwager Albert van Dam ons op moeten halen."

In 2001 trouwde Jacqueline met Herbert en gingen ze samen in Well op de biologische boerderij 'De Schuttershof' wonen. Inmiddels hebben ze 3 kinderen.

De vader van Jacqueline en Carola is in 1987, toen ze 10 waren, gestorven en in 2004 overleed ook hun moeder. Kees, die toen al verkering met Carola had, is toen bij Carola in Wellseind gaan wonen en in 2005 zijn ze getrouwd. Voordeel voor Carola: ze hoefde niet aan haar nieuwe achternaam te wennen. Uiteindelijk zijn ze eind 2006 verhuisd naar Nederhemert, waar ze samen met hun 2 kinderen in de Molenstraat op de boerderij wonen.

Jenny van den Broek

Restauratie “Kerk op Zuid”

‘Kerk van Zuid’ wordt gerestaureerd.

Een impressie van president kerkvoogd C. Oomen.

De Hersteld Hervormde Gemeente van Nederhemert is eigenaar van 2 monumentale kerkgebouwen. Naast het voorrecht van het gebruik van deze gebouwen kent dit bezit ook verantwoordelijkheden. Een belangrijk item hierbij is het onderhoud van deze monumenten. Om dit zo adequaat mogelijk gestalte te geven worden beide gebouwen jaarlijks geïnspecteerd door de Monumentenwacht Gelderland, welke hun bevindingen presenteren in hun jaarlijkse rapportages. Deze rapportages vormen de basis voor het onderhoudsbeleid van de kerkvoogdij, en zijn nodig voor de subsidieaanvragen bij Rijk en Provincie. Daarnaast laat de kerkvoogdij zich adviseren door de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen Gelderland (SBKG). Deze Stichting, de naam zegt het al, is gespecialiseerd in begeleiding van onderhoud en restauraties van monumentale

kerkgebouwen. Begin 2012 heeft deze Stichting een tweetal rapporten opgesteld met als inhoud de restauratie van beide kerkgebouwen, een voor Noord en een voor Zuid. Een drietal dingen werden op grond van deze rapporten duidelijk: 1) Beide plannen gelijk uitvoeren zou zowel financieel als qua tijdsbeslag niet lukken. 2) Zonder subsidie zou geen van beide plannen uitvoerbaar zijn. 3) Algehele restauratie Zuid zal financieel niet haalbaar zijn. Omdat voor de kerk in Noord ook uitbreiding noodzakelijk was, is besloten ook de restauratie hiervan eerst uit te voeren. Met 60% subsidie van de Provincie voor de restauratie van het monumentale deel van de kerk en 10% van aanvullende fondsen is dit gebouw tussen mei 2014 en februari 2015 uitgebreid en volledig gerestaureerd. Heel het project was een gigantische klus en kostte ca. 1,3 miljoen. Met name door de geweldige financiële steun vanuit de achterban kon dit gerealiseerd worden. Dankzij de inzet van een

aantal vrijwilligers kon ca. € 100.000 bespaard worden op de bouwkosten. Nu mogen we elke week dankbaar gebruik maken van een functioneel en mooi gebouw.

Medio 2016 zijn de eerste stappen gezet om ook te komen tot een gedeeltelijke restauratie van de kerk van Zuid. Gedeeltelijk, omdat algehele restauratie een te grote aanslag op onze financiën zou betekenen. Bovendien was nog steeds ons uitgangspunt dat subsidie

RESTAURATIE HERSTELD HERVORMDE KERK NEDERHEMERT-ZUID			
Opdrachtgever:	Kerkvoogdij Herst. Herv. Gemeente	HERSTELD HERVORMDE GEMEENTE	Nederhemert
Directievoering restauratie:	Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen	SBKG	Vaassen
Restauratiebegeleiding:	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	RCE	Amersfoort
Subsidieverstrekker:	Provincie Gelderland	provincie Gelderland	Gelderland
Aannemer lebedekkingen:	F. Bogaerts Leidekkers & Loodgieters B.V.	F. BOGAERTS...	Ravenstein
Aannemer restauratiewerken:	Van Dinther Bouwbedrijf B.V.	VAN DINTHER	Schaijk
Steenhouwerij:	Steenhouwerij Maarsse	STEENHOUWERIJ MAARSEN	Utrecht

absoluut noodzakelijk was voor de haalbaarheid. Op grond van deze uitgangspunten heeft de SBKG een plan opgesteld dat ca. € 270.000 zou gaan kosten. Daarmee zou het allernoodzakelijkste werk uitgevoerd kunnen worden, zoals vervangen van de leibedekking, restauratie van voegwerk, verbetering van de hemelwater afvoer. Afhankelijk van de kostenontwikkeling 'buiten' zal 'aan de binnenkant' nog iets gedaan worden aan (een) grafmonument(en). Begin december 2016 werd bekend dat met ingang van 1 januari 2017 bij de provincie subsidie aangevraagd kon worden. De afhandeling van deze aanvragen zou plaatsvinden op volgorde van binnenkomst, en 'op is op'. Dus, omdat 1 januari 2017 op zondag viel, zaten Cornelis Bouman en Wim Schouten maandag 2 januari in alle vroegte achter de PC om de aanvraag in te dienen. Maar, de site van de Provincie was nog niet zover. Pas in de loop van de dag was indienen mogelijk. Na een bezoek bij de Provincie een paar weken later was wel duidelijk dat we redelijk 'vooraan in de rij stonden'. Toch bleef het spannend tot bekend werd dat we inderdaad de subsidie toegekend kregen. Zodra dit helder was, is met spoed gestart met de realisatie van het plan. Bovendien werden aanvragen om aanvullende subsidies bij een 12-tal 'Goede Doelen Stichtingen' ingediend. Net als destijds bij plan Noord heeft Carola Kuijntjes-Bouman ons weer geweldig geholpen en een prachtige brochure

gemaakt waarin het plan wordt beschreven. Deze brochure werd met deze aanvragen meegestuurd. En nu maar hopen dat het respons zal opleveren.

Een deel van deze brochure is gewijd aan de beschrijving van de historie van het monument. Omdat dit mogelijk voor een aantal lezers interessant kan zijn nemen we een gedeelte hiervan integraal over:

"De kerk wordt vermeld in 1006, waarschijnlijk was deze toen van hout. In de 14e eeuw werd een stenen kerk met een toren gebouwd. De kerk was gewijd aan Sint Servatius. In 1474 stichtten Johan van Hemert en zijn vrouw Sophia van Bylant er een kapittel met 8 kanunniken, priesters die meerdere keren per dag in de kapel kwamen om te bidden en psalmen te zingen. Een dergelijk kapittel was in meerdere kerken in Den Bosch, Zaltbommel en Utrecht, maar voor zo'n kleine plaats als Nederhemert was het wel uitzonderlijk. Aan het eind van de 16e eeuw werd de kerk zwaar beschadigd door gevechten in de 80-jarige oorlog. In de strijd om de Bommelerwaard kwamen de Spanjaarden en de Staatse troepen steeds in wisselende kansen tegenover elkaar. Na de verovering van Den Bosch door Frederik Hendrik in 1629 werd het wat rustiger. Toen herstelde Johan Torck de kerk en gaf deze aan de Hervormde godsdienst. Twee stenen in de lage muur (buiten) duiden daarop. Op de ene steen staat: "N.D. JOANNES TORCK DIJN D IN HEMERT Aedem hanc Vi belli collapsam instauravit et publico cultui dedicavit AN AERAE Christiae 1633". (Joannes Torck, heer van Hemert herstelde deze kerk, die door de oorlog verwoest was en wijdde haar aan de publieke eredienst in het jaar 1633) Een ander steen zegt het nog eens in het Oudnederlands: "Ano MDC XXXdry doen wierdt deze kercke gebout optny" Een derde steen getuigt dat de kerk opgehoogd werd om beter te dienen als vluchtplaats bij hoog water: "Anno 1836 is deze kerk verhoogd en hernieuwd." Johan Torck liet in 1638 ook een pastorie bouwen, omdat de woningen, waar de kanunniken gewoond hadden in andere handen waren over gegaan. Die pastorie stond op de plek van Kerklaan 2. Nadat deze in 1757 uitbrandde werd de pastorie gevestigd in Wielestein. In het koor van de kerk, in 1560 nog gebouwd voor de kanunniken, zijn de graven en

grafmonumenten van een aantal Heren en Vrouwen van Hemert. Het graf van Otto Frederick van Vittinghoff in barokke stijl met de 24 kwartierwapens valt het meeste op. Daarnaast zijn de meer sobere en klassieke monumenten van de families Van Lijnden en Van Nagell. De meest recente is van Anne Jan Harmen van Nagell (1820-1880). Hij huwde in 1851 Elisabeth Anna Gerhardina van Kretschmar (1830-1910). Elisabeth van Kretschmar bleef op het kasteel wonen tot haar dood en werd in het dorp 'de freule' genoemd. Zij gaf de heerlijkheid en het kasteel door aan haar nicht Anne Maurice van Kretschmar (1861-1928), die in 1896 getrouwd was met Ernst van Wassenauer.

In november 1944 werd de toren opgeblazen door de Duitsers. De toren viel aan de zuidzijde van het schip, waardoor de preekstoel bewaard bleef en nog steeds in het gerestaureerde koorgedeelte van de kerk in gebruik is. Na de oorlog was een algehele restauratie te kostbaar. Medio 20e eeuw is het gedeelte dat er nu nog staat grondig gerestaureerd en in 1958 weer in gebruik genomen. De stenen van de ingestorte muren die overbleven werden gebruikt voor de restauratie van de kerk in Well. In de kerk bevindt zich nog de preekstoel uit 1708, met het doopbekken uit 1780. Op de plaats waar de verwoeste toren stond liggen nog twee grafstenen uit de kerk. Op de ene staat onder

een wapen met een hond het opschrift " Hier ligt begrave Adriaen de Graeff in zijn leven Dijkgraeff Cegetaris ende rentmeester deser Vrij Heerlijkheit Nederhemert out 61 jaer sterft den 15 September 1651" Bij de andere steen is het opschrift niet meer te lezen. Mogelijk is het een steen van Steesken van Hemert uit de 16e eeuw, die in een oude vermelding wordt genoemd."

Het mag dus duidelijk zijn dat het kerkje een rijke historie heeft. En dat maakt het de moeite waard om het in stand te houden.

Begin september is begonnen met het bouwen van de steiger en kort daarna konden de werkzaamheden aanvangen. Intussen is het torentje klaar en wordt een gedeelte van de steiger alweer afgebroken. Een mooi torentje komt tevoorschijn, en nu kunnen de leidekkers de rest van de leien aanbrengen. Naar verwachting kunnen de leidekkers en voegers nog voor de kerstvakantie klaar zijn. Na nieuwjaar kan dan het herstel van de hemelwater afvoer en de aanleg van de drainage ter hand genomen worden. Op het moment van schrijven van dit stuk moest nog besloten worden over 'binnen'. Een belangrijk aspect in de uitvoering van het hele plan is namelijk de bewaking van het budget. Omdat er altijd een factor onzekerheid in zit, is het niet helemaal duidelijk of het werk binnen het budget gerealiseerd kan worden. Het is en blijft uiteraard wel onze doelstelling. Bijzonder moedgevend is in dit verband ook de financiële steun die ondervonden wordt vanuit de eigen achterban. Tot nu toe is er aan giften, specifiek voor deze restauratie al ruim € 25.000 ontvangen. Zeer moedgevend allemaal.

Tenslotte: terugkijkend mogen we concluderen dat dankbaarheid op z'n plaats is, in de eerste plaats jegens de Heere God die alle dingen bestuurt. Nog een paar maanden en dan kunnen Deo volente de zondagse diensten weer hervat worden in het kerkje dat wat de buitenkant betreft qua onderhoud weer in orde is. Blijft de wens over om te zijner tijd nog een keer de binnenkant aan te mogen pakken. Maar ook dit willen we pas doen als het financieel verantwoord is.

Kees Oomen

Hèmertse Held: Dien van de Werken

Dien van de Werken: De Hèmertse HELD!

Dien van de Werken verkozen tot Hèmertse Held 2017

Dien van de Werken uit de Hofstraat is door verschillende mensen aangedragen als Hèmertse Held voor 2017. Een titel die ze echt verdiend heeft. Dagelijks staat ze klaar om burens en familie te helpen. Soms met kleine dingen en soms met grotere zaken. Boodschappen doen, medicijnen halen, mensen naar het ziekenhuis brengen, paadjes onkruid vrijmaken, containers klaarzetten en daarna ook weer terugbrengen, helpen met eten, tussen de middag brood klaar maken voor kinderen, kinderen op school brengen enzovoort enzovoort. En of dat nog niet genoeg is gaat ze ook naar Maatschappelijk Werk om straatverlichting aan te vragen achter de bejaardenhuisjes in de Hofstraat. Ook dat kreeg ze voor elkaar, want er werden 5 lantaarn geplaatst. Een verzoek indienen voor een bankje bij de boekenboom. Ja, Dien krijgt heel wat voor elkaar. Maar ze heeft nog best wel wat te wensen, want er zijn nog wel meer dingen te regelen, maar niet alles tegelijk.

Een afvaardiging van de dorpsraad is langs geweest op 6 december om de oorkonde te overhandigen, vergezeld van een boeket en een VVV-bon.

Dien, van harte gefeliciteerd met deze erkenning voor alles wat je voor Nederhemert doet!

Wim van der Toorn

Een inwoner van Nederhemert vertelt...

Johanna van Ooijen

88 jaar, en woont nog zelfstandig

“Het wordt toch helemaal niets” zei Johanna van Ooijen toen ik kwam vragen om een artikel voor de dorpskrant van haar te schrijven. Ik stelde haar gerust en zei: “Daar komen wij samen wel uit”. Op een morgen in november was het zover en ging ik naar Johanna toe. De koffie stond al klaar, met een stuk koek. Wij gingen gezellig aan tafel zitten en het eerste wat mij opviel was dat Johanna al voorbereidend werk had gedaan.

Op tafel lag een schrijfblok met aantekeningen van vroeger en nu. Ja, Johanna schrijft alles op, want een pc daar is ze nooit aan begonnen. “Dat was in mijn tijd niet”, vertelde ze, en: “Ik kan daar wel eens kwaad om worden, want dan vraag je wel eens informatie en dan zeggen ze: ‘Kijk maar op onze website’ enz. terwijl ik die niet heb”. Maar het papier is geduldig bij Johanna. Ze vertelt mij dat ze 9 oktober 1929 werd geboren in een nieuw huis aan de Kapelstraat 18 (waar nu Gijs van den Berg woont). Johanna was een dochter van Johannes van Ooijen en Hendrika Aria van de Werken. Ze heeft ook nog een zuster wonen in Bruchem, Jans, die vele jaren met haar gezin in de Doensestraat in Delwijnen gewoond heeft. In 1941 verhuisde Johanna op 12-jarige leeftijd, samen met haar ouders, naar de ouderlijke woning van haar vader aan de Kapelstaat 4. Ze doorliep de lagere school waar meester Eugster, mevrouw Zinkstok en haar man als directeur van de school, de

scepter zwaaiden. Graag naar school gaan deed Johanna niet, maar

spijbelen was er niet bij. O wee als je zomaar thuis bleef, dan zwaaide er wat. “Van mijn klas leeft alleen nog Rika van Wijk, die nu in Wikestein te Wijk en Aalburg woont. Ik heb nooit doorgeleerd, ging gelijk werken bij mijn oom Gijbert van Ooijen, die de Coöperatie opstartte. Naast onze boerderij stond een zwarte schuur, daar lag alles in opgeslagen”.

De echte Coöperatie werd in 1934 geopend aan de dijk. Vele jaren later werd dit Betuco. Ook heeft ze in het huishouden gewerkt bij de dames Zinkstok en Verburg. Later ook nog bij

mevrouw de Gaay, de moeder van Gijs de Gaay, in het huis waar nu David Blankers woont. Johanna was vanaf 1959 tot 1998 werkzaam in verzorgingshuis de Wielewaal in Zaltbommel. Was daar hoofd van de huishouding en is ook tijdelijk adjunct-directrice geweest. De Wielewaal stond toen achter de Sint-Maartenskerk en was een tehuis met 60 mensen.

Op de vraag van mij wat het verschil was aangaande verzorgingshuizen toen en nu antwoorde

Johanna: “Ik zou er nu niet meer kunnen werken, toen was het allemaal anders. Nu is het allemaal papierwerk. En ik vind dat ieder verzorgingshuis zijn eigen keuken moet hebben. Nu komt het eten in veel verzorgingshuizen in plastic zakken aan en moet dan opgewarmd worden. Dat is toch niet lekker!”

Tijdens haar werk in de Wielewaal deed Johanna ook al veel vrijwilligerswerk o.a. bij

het Rode Kruis. Na 30 jaar Wielewaal kwam ze weer terug naar Nederhemert naar haar ouderlijke woning. Toen haar vader stierf op 91-jarige leeftijd, die brak staande zijn been, werkte ze nog in Zaltbommel maar kwam geregeld al thuis om haar vader bij te staan. "Ik was 60 jaar en ging de VUT in tot mijn pensioen, toen ik 65 jaar werd. Ik ben nu eigenlijk al 28 jaar met pensioen." Stil zitten kan Johanna nog steeds niet. Ze is lid van de Hervormde Gemeente van Well, binnen de PKN. Werkte mee met het verjaardagfonds van de kerk bijhouden en patiënten in het Zonnelied naar de kapel in dat gebouw brengen voor een eredienst. Zo was Johanna allemaal druk bezig. "Maar nu wordt het minder hoor, want ik word ook ouder".

Maar elke zondag rijdt ze zelf nog naar de kerk in Well en gaat dan Peterke Vos uit Wellseind en Jennie Groeneveld uit Slijkwell ophalen. Haar vader was kerkvoogd in de Hervormde Gemeente van Nederhemert (nu Herstelde Hervormde Gemeente) en Johanna zelf heeft in die kerk (die recht tegenover haar woning staat) belijdenis gedaan bij de consulent van Well die de voorganger was. Toen kon dat nog allemaal, nu is alles anders geworden. Johanna is al 59 jaar lid van de Plattelandsvrouwen wat nu "Vrouwen van Nu" heet. Samen met Jennie van Aalst die Johanna op komt halen, rijdt ze naar Gameren toe voor een bijeenkomst eens in de maand. Ze heeft ook graag gewandeld in Nederhemert, maar ging ook graag ook op Zuid wandelen, want het eiland blijft haar trekken.

Ze heeft goede contacten gehad met Juffrouw Knoop en haar zus en broer en, vertelt ze: "Ik weet het nog wel dat juffrouw Knoop aan mijn moeder kwam vragen wat ik voor een cadeautje wilde tijdens de kerst. Want wij zaten bij haar op de zondagsschool en ook op de meisjesvereniging. Ja, juffrouw Knoop heeft veel betekent voor de inwoners van Nederhemert. Nu het wandelen moeilijker gaat, rij in met mijn auto over het eiland heen en ga er via Bern weer uit. Mooi blijft het daar".

Een grote hobby van Johanna is tuinieren. Je kunt haar in de zomer vinden in de tuin die grenst aan de Kapelstaat, drukdoende met alles. "Maar ik heb mijn been kapot gestoten

tijdens het tuinieren, het gaat allemaal moeilijker. Ik heb mijn handen vol om de tuin bij te houden en dan doe ik ook nog binnen werken want dat moet ook gebeuren. Maar als de avondjes komen kijk ik ook vaak tv als er een teminste wat op is dat mij aan spreekt".

Ze heeft mooie oude fotoboeken en daar duikt ze nog al eens in om foto's van vroegere tijd te bekijken.

"Ik heb goede contacten met de burens, maar ik loop de deur niet plat hoor, het is goed zo het nu gaat en ik ben wel blij met mijn burens". Johanna zit niet stil, heeft het altijd druk, vertelt ze mij. Volgende week zit al helemaal vol gepland en ze gaat ook op bezoek bij haar vriendin Gera Koek (79) uit Zaltbommel die ook in de Wielewaal gewerkt heeft. "Vele jaren gingen wij samen op vakantie naar Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Frankrijk. We hebben veel van de wereld gezien, maar nu gaat dat niet meer. Enkele jaren geleden zijn wij nog samen naar Vaals geweest, daarna niet meer, want alles gaat moeilijker als je ouder wordt. Maar ik heb elke week nog wel contact met mijn vriendin hoor!" Dat klopt, want toen ik bij Johanna was, belde de vriendin. "Ik bel straks wel terug, ik heb nu bezoek", zei Johanna tegen haar vriendin.

Wij kwamen ook aan het einde van ons gesprek. Johanna: "Ik geniet nog elke dag van mijn pensioen, zo ver ik nog genieten kan". Maar als je bij haar aan tafel zit en je kijkt naar buiten, aan de achterkant van haar woning, dan geniet je, wat een prachtig uitzicht. "Mooie dingen moet je zien!", aldus Johanna.

Dirk Brugmans

Kleindiershow

Kleindiershow

In het laatste weekend van November was het alweer de 57^e editie van de kleindiershow van K.E.P.V. Vereniging 'Knagend Vooruit' Nederhemert.

Wederom een zeer geslaagde show.

Op de show worden voornamelijk de mooiste dieren van de fokkers tentoongesteld, ze verkeerden in topconditie.

Op vrijdag werden ze gekeurd door bevoegde keurmeesters en werden er mooie resultaten behaald. De kwaliteit ligt bij Knagend Vooruit op een heel hoog niveau. Dit kwam tot uitdrukking in 3 x het hoogste predikaat "U" van uitmuntend bij de konijnen.

In voorgaande jaren gebeurde het wel eens dat er geen kippen geshowd mochten worden in verband met de vogelgriep, dit jaar was dat gelukkig niet het geval.

De primeur van dit jaar was de aanwezigheid van sierduiven. Voor het eerst sinds het bestaan van de vereniging werden er sierduiven geshowd, meteen waren al 36 inzendingen. Een mooi begin dus!

Verder werd het gezellig gemaakt met verlotingen en de prijsuitreiking. Al met al was het een gezellige gebeurtenis die ieder jaar weer veel mensen trekt uit de omgeving.

GEWONNEN EREPRIJZEN PER INZENDER		
EPnr	OMSCHRIJVING	KOOI GEWONNEN DOOR
1	Kampioen Konijnen open-kl	135 Oomen A.G
2	Res kamp Konijnen open-kl	251 Weelden H. van
3	Kampioen Konijnen j-kl	263 Remmerde R.W.J
4	Res kamp Konijnen j-kl	190 Keijnmans Gerrit
5	Kamp Konijnen Jeugdld	190 Keijnmans Gerrit
6	Fraaiste Coll Konijnen	135 Oomen A.G
7	Kampioen Hoenders	29 Eikelboom E.J.
8	Res Kampioen Hoenders	39 Keijnmans Gerrit
9	Jeugdkampioen Hoenders	85 Keijnmans Gerrit
10	Kampioen Dwerghoenders	56 Noorloos W.
11	Res Kampioen Dwerghoender	53 Verbeek Paul
12	Kampioen Sierduiven	341 Vos J.
13	Res Kampioen Sierduiven	362 Werner Huibert
14	Fr Coll Alle Hoenders	39 Keijnmans Gerrit
15	Fraaiste Coll Sierduiven	353 Steenberg G. van
16	Jan Gouda Herinneringsprijs	251 Weelden H. van

Swim to Fight Cancer

Voor de laatste dorpskrant van het jaar 2017, is mij gevraagd een stukje te schrijven over Swim to Fight Cancer!

Dit jaar vond Swim to fight Cancer plaats op 17 september.

Het was alweer de derde editie in Den Bosch, maar wegens de kwaliteit van het water heeft men op het laatste moment besloten uit te wijken naar recreatieplas "de IJzeren Man" te Vught.

Zo was mijn motivatie, onze goede vriend Johan van Loon. Op deze manier wilde ik hem een hart onder de riem steken en tevens geld inzamelen voor verder onderzoek naar kanker.

Samen met familie en vrienden van de familie van Loon vormden we diverse teams. We moesten twee kilometer zwemmen in zeer koud water. Het was pittig, maar niets vergeleken met wat al die mensen met deze verschrikkelijke ziekte moeten doorstaan.

Veel bekenden en ook de familie van Loon, waren naar Vught gekomen om ons aan te moedigen. Dat heb ik enorm gewaardeerd. Heel emotioneel als je dan juist steun van Johan krijgt in de vorm van een arm om je heen.

De opbrengst was ruim € 500.000. Dit bedrag gaat naar jonge onderzoekers.

Het was fijn om dit samen te doen.

Ellen Vervoorn

Nacht in de cel...

“Nacht in de cel”,

Zo werd de actie genoemd. Je vrijwillig op laten sluiten. Wie haalt het nou in zijn of haar hoofd om zomaar een nacht in de gevangenis door te brengen?! Nou de jeugd van Hèmert liet zich dat geen tweede keer zeggen, maar liefst 50 jongeren + leiding van de jeugd- en jongerenvereniging van de kerk hadden zich aangemeld om een nachtje in de gevangenis door te brengen. Op 6 oktober verzamelden we als groep om kwart over 6 bij de kerk van Nederhemert. Uiteraard weten jullie hoe dat gaat. Inderdaad het Hèmers kwartiertje trad in werking. Dus eenmaal een kwartier later waren alle jongeren aanwezig en konden we ons klaar maken voor vertrek. Het onderverdelen in de auto's ging soepel, alleen de spullen?! Sommige hadden zich denk ik voorbereid om een hele week van huis weg te blijven. Maar goed, met wat propfen en hier en daar wat jongeren die krap tussen de spullen zaten, konden we toch in een colonne naar de gevangenis. Het leek net alsof we op vakantie gingen. Veel mensen in de auto's en de spullen die het zicht door de achterrait verminderden.

Eenmaal in het donker aangekomen bij de Koepelgevangenis in Arnhem reden we door twee grote dikke, groene deuren het terrein op waar we konden parkeren. s 'Nachts gingen deze deuren op slot, dus onze auto's stonden veilig binnen de dikke muren van de gevangenis. Vervolgens moesten we ons aanmelden bij de mensen van de HHJO, die deze actie op touw hadden gezet. Iedereen kreeg hier een naamkaartje en een programmaboekje van de actienacht. Ons

werd gevraagd om onze Bijbel te pakken en plaats te nemen in de groepsruimte. Toen we daar zaten en onderling nog aan het praten waren over onze verwachtingen van hoe de cellen eruit zouden zien, klonk daar ineens een luide stem: “DEZE RIJ, MEEKOMEN!”. Al gauw werd ons duidelijk waar het stemgeluid vandaan kwam. Schuin achter ons stond een cipier. De rij waartegen het bevel van de cipier klonk volgde als makke schaapjes. Al gauw werd de rest van de jongeren in de groepsruimte duidelijk wat er moest gebeuren. En voor ik het wist was onze rij aan de beurt. Ook wij moesten met de cipier meekomen. We werden een gang ingeleid en het volgende bevel klonk: “tegen de muur”. Tsja, we hadden geen andere keus dan de cipier te gehoorzamen, want deze duldde geen tegenspraak. Vervolgens moesten er vier jongeren tegelijk een klein kamertje in om daar een rij te vormen. Eén voor één moesten we naar voren komen om een oranje overall in ontvangst te nemen, je cel-nummer te horen en tot slot je telefoon in te leveren. Vanaf dat moment: ‘geen contact meer met de buitenwereld’. De actienacht was begonnen. Hierna moesten we onze spullen pakken om die naar onze cel te brengen. We liepen door de gang de trap af, openden een grote deur en op dat moment stonden we in de koepelgevangenis. Ik heb eerst mijn ogen uitgekeken naar de kolossale bouw. De cirkelvormige bouw van de gevangenis telt vier etages met 200 cellen en daarbovenop de koepel. Deze koepel zorgde voor een ontzagwekkende akoestiek en dat was vrij snel merkbaar. De woorden die gesproken werden galmden door de ruimte heen. En dan op zoek naar de juiste cel, gelukkig werden we

geholpen door een cipier die ons onze cel aanwees. We openden onze celdeur en keken een grauwe, kale ruimte in met simpelweg alleen een kastje en een metalen toilet met een wasbakje en daarboven een spiegel. Verder was er maar één raam in onze tweepersoon cel. Sommige cellen waren wat luxer uitgerust met een bed, maar helaas moesten Niels van Klinken en ik de nacht doorbrengen op een luchtbedje. Nadat we onze oranje overalls hadden aangetrokken gingen we weer terug naar de groepsruimte om daar het avondprogramma te volgen. Het was een grappig gezicht om iedereen te zien zitten in zijn of haar oranje overall. De oranje overall wordt op dit moment nog in de VS gebruikt, zodat de gedetineerde opvalt als hij buiten de celmuren komt. Nederland was het eerste land die in 1983 de gevangenskleding afschafte.

We begonnen onze avond met het zingen van een paar liederen en ds. J. C. den Ouden opende de avond. Hij sprak over gevangenen in de Bijbel. Daarna kwamen er nog een drietal sprekers. Dhr. Barendrecht (directeur Stichting Gevangenzorg) vertelde ons wat over hoe Stichting Gevangenzorg is ontstaan en het werk wat ze mogen doen. Mevr. Slijkhuis (vrijwilliger in de gevangenis) vertelde ons wat meer over haar werk als vrijwilliger bij Stichting Gevangenzorg. En tot slot vertelde dhr. Honkoop (ex-gedetineerde) het één en ander over zijn verleden en hoe hij tot geloof is gekomen.

Nadat het ondertussen al nacht was werden we naar onze cellen gestuurd. Voordat we de cellen ingestuurd werden moest iedereen voor zijn of haar celdeur gaan staan. Eén van de cipiers stond in het midden van de ruimte en vertelde het één en ander over wat er moest gebeuren. Dit was slecht te horen door de weergalmen van het stemgeluid. Tot slot werd iedereen de cel ingestuurd, maar niet overal

werd daar gehoor aan gegeven. Veel jongeren liepen nog rond en de bewakers probeerden iedereen de cel in te krijgen. Toen ik al heerlijk op mijn luchtbed in mijn slaapzak was gekropen en het licht uit was, bleef het nog zeker een uur onrustig. Het geluid van voetstappen, een hoge damesgil of het dichtklappen van een celdeur, het galmde allemaal door de gevangenis heen. Zo rond een uur of half 3 ben ik uiteindelijk toch in slaap gevallen, maar lang slapen zat er voor mij niet in. Omdat het luchtbed van kleiner formaat was dan mijn lengte, staken mijn voeten buiten het luchtbed uit wat de aanraking met de koude cel vloer niet kon voorkomen.

Rond een uur of zeven klonken de eerste geluiden al weer buiten onze cel. Er klonk voor ons iets onverstaanbaars wat door de ruimte werd geschreeuwd. Al gauw werd duidelijk dat enkele jongeren langs kwamen met een ontbijt die iedereen in zijn eigen cel op moest eten. Het ontbijt werd rondgebracht door

jongeren die in de nacht voor onrust hadden gezorgd. Na het nuttigen van ons ontbijt stonden er een drietal onderdelen op ons programma. 1. Ochtendgymnastiek 2. In gesprek met een ex-gedetineerde 3. Een rondleiding door de gevangenis, waarbij verteld werd over de geschiedenis.

Hierna mochten we onze gevangenskleding weer terugbrengen en kregen we onze smartphones weer terug. Daarna werd de ochtend afgesloten en keken we terug op een zeer geslaagde actienacht. En geslaagd dat was hij zeker. Het was een onwijs gave belevenis. Naast dat het bij iedereen veel indrukken heeft achter gelaten vond ik het ontzettend gezellig met alle andere jongeren.

De actienacht heeft het mooie bedrag van € 13.078,60 opgebracht! Dit geld gaat naar de Stichting Gevangenzorg Nederland en de HHJO.

Aardjan van de Wetering

28000ste inwoner gemeente Zaltbommel

De 28.000ste inwoner van de gemeente Zaltbommel, woont in Nederhemert

Donderdagmiddag 2 november heeft burgemeester Peter Rehwinkel de 28.000ste inwoner van de gemeente Zaltbommel verwelkomd. De familie Maclean vestigde zich vanuit Leerbroek aan de Maasdijk in Nederhemert en binnen dat gezin is iemand de 28.000ste inwoner. Het bestuurslid van onze dorpsraad, Arie Verheij, ging samen met mij bij het gezin op bezoek en bood namens de dorpsraad een bloemetje aan. Het echtpaar heeft 11 jaar in Leerbroek gewoond maar wilde wat groter gaan wonen. En ook lekker de polder om je heen. De vader van het gezin, Lean, werkt als geluidsonderzoeker in de scheepsbouw. Zijn vrouw Regineke werkt in de psychiatrie namens Eleos. Ze houdt gesprekken thuis bij de mensen die hulp nodig hebben. Ze hebben drie kinderen, Gerson, Nelène en Rehuël. Zij gaan al in Nederhemert naar school. "Het was fijn dat de burgemeester op bezoek kwam", vertelde Regineke, "een gewone man, die samen met zijn secretaresse binnen stapte. Wat een verrassing voor ons, ook al wisten wij wel dat ze zouden komen". Naast de bloemen had de burgemeester ook nog andere cadeaus bij zich.

Boeken over de natuur in de Bommelerwaard, waar het gezin erg blij mee was. Maar ook de dorpsraad gaf cadeautjes weg. Arie Verheij bood namens de dorpsraad de vlag van Nederhemert aan en een DVD met daarop onze laatste dorpsfilm.

"Wij zijn hier met open armen ontvangen", vertelde het echtpaar, "geweldig hoor, om zo opgenomen te worden in de gemeenschap".

Dirk Brugmans

Getrouwd!

Jos van der Steenhoven & Elise van Genderen
22 september 2017

Pees van der Vliet & Gerdienke Pasteleijn
23 november 2017

Gerrit Hobo

Hoe is het met Gerrit Hobo?

Hij is inmiddels 61 jaar en woont al weer bijna tien jaar in het Thomashuis in Andel. We hebben het over Gerrit Hobo, geboren in de Molenstraat in een gezin met vijf kinderen. Hij gaat al vanaf zijn geboorte met een handicap door het leven. Wat er precies aan de hand is, kunnen zelfs deskundigen niet vaststellen maar gedacht wordt aan de ziekte van Little, een vorm van kinderverlamming. Op latere leeftijd kreeg hij te maken met de oogziekte glaucoom: hij kijkt als het ware door een koker en de ziekte maakt die tunnel steeds kleiner.

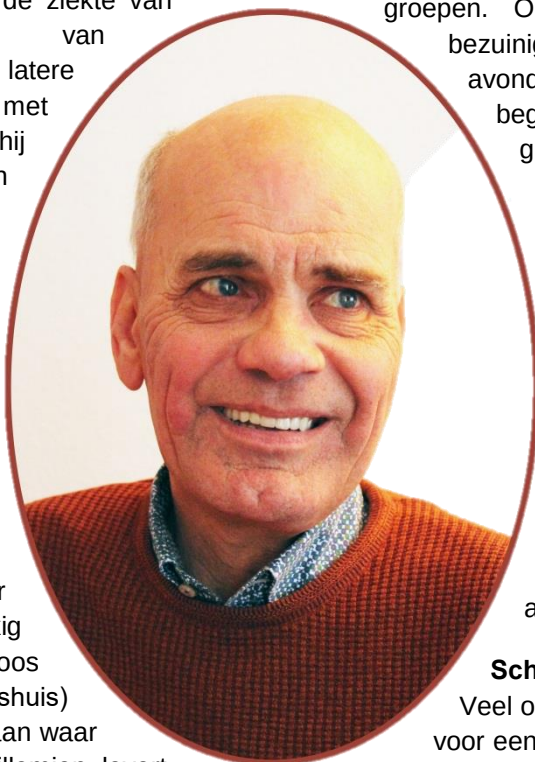
Koningsjacht

De middag van het interview zit Gerrit er helemaal klaar voor. Hij is zichtbaar blij, klapt in zijn handen en roept: "De krant, ik kom in de krant." Ik moet even wennen aan zijn manier van spreken maar gelukkig begrijp ik hem al snel. Koos (de 'vader' van het Thomashuis) zit bij het gesprek en vult aan waar nodig. Zijn schoonzus Willemien levert na het bezoek aan Andel nog informatie aan, zoals dat Gerrit tot zijn 5e jaar thuis gewoond heeft en niet naar school is geweest. Destijds kon hij nog niet lopen, praten of zelf eten. Vanaf het moment dat hij leerplichtig was, woonde hij op de Koningsjacht in Schaarsbergen (hij was één van de eerste bewoners) en daar heeft hij heel veel geleerd. Zijn ouders, broer en zusjes bezochten hem de ene week en de andere week kwam hij het weekend naar huis.

Bezuinigen

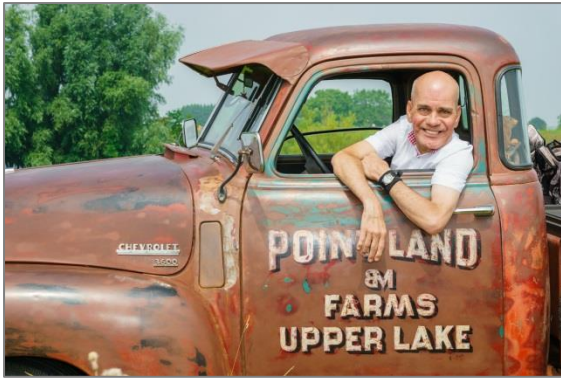
Ik stel een onmogelijke vraag. "Gerrit, hoelang woon je al hier?" Het antwoord komt van

Willemien: "Gerrit heeft vanaf 1978 in Bommelstein in Zaltbommel gewoond. Dit was lekker dichtbij en in die tijd kleinschalig (24 bewoners) terwijl Koningsjacht erg groot geworden was. Hij heeft het daar erg goed naar zijn zin gehad. Helaas voor Gerrit werden er zo'n tien jaar geleden ingrijpende veranderingen doorgevoerd: er kwam een hele groep bij en men groeide van één naar vier groepen. Ook heel jammer: er werd bezuinigd op het personeel. In de avonden waren er slechts twee begeleiders en dat voor vier groepen. Gerrit kreeg te maken met stress en dat was voor de familie de bekende druppel die ervoor zorgde dat werd uitgekeken naar een ander tehuis. Het werd Andel, een plek waar Gerrit het prima naar de zin heeft. En dat is zichtbaar want hij straalt blijheid uit, weet te vertellen hoe het hier georganiseerd is, kent de bewoners en de dieren allemaal bij naam.

Schema's

Veel ouders die verantwoordelijk zijn voor een gehandicapt kind maken zich zorgen over de tijd dat zij er niet meer zijn. Nadat zijn moeder is overleden, haalde vader Hobo hem ieder weekend op. Een van de kinderen (Gerrit heeft een broer en drie zussen) kwam dan gezellig op de koffie bij vader en zorgde die dag voor het eten. Op het moment dat ophalen te zwaar werd voor vader namen de kinderen het roer in eigen hand: er werden schema's en afspraken gemaakt en dat is gebleven ook na het overlijden van Hobo senior. Gerrit heeft behoefte aan duidelijkheid, hij weet wie hem komt halen, weet waar hij naar toe gaat, weet naar wiens verjaardag men gaat enz. Dat Gerrit volwaardig meedraait in de familie wordt gestaafd door het volgende: toen Derk (zoon van Willemien en Dirk) ging trouwen met Petra, mocht Gerrit getuige zijn.

PGB

Gerrit heeft een prachtige kamer en woont samen met slechts acht andere mensen die ook een beperking hebben in een verbouwde boerderij te Andel. Het Thomashuis biedt haar bewoners structuur door stevast dezelfde mensen op dezelfde dagen aan het werk te zetten. Het echtpaar Koos Bout en Emmy Stark runnen dit gezinsvervangend tehuis als waren zij de ouders van hun bewoners. De te bieden zorg wordt betaald uit ieders Persoons Gebonden Budget (PGB) plus uit ieders inkomen (meestal een uitkering). Daarmee is meteen gezegd dat ook dit Thomashuis (in Nederland tellen we meer dan 100 tehuizen) toegankelijk is voor iedereen met een verstandelijke beperking. De visie is simpel en helder: korte communicatielijnen waar warmte en persoonlijke aandacht centraal staan met meestal rond de tien bewoners.

Pim is zijn beste vriend

Gerrit probeert uit te leggen wat hij zoal doet. Eén dag in de week gaat hij naar Zaltbommel: dagopvang. De andere dagen is hij lekker thuis in Andel. Ik moet goed opletten wat hij zegt maar we komen er samen uit: na het douchen zet hij de kopjes klaar voor de koffie, ruimt hij de vaatwasser in en verzamelt hij het oud papier. "Dan moet ik even rusten hoor. Gerrit is dan moe." Het is belangrijk voor hem dat er telkens terugkerende klusjes zijn, dat geeft hem houvast. Hij fleurt op als hem opeens te binnen schiet dat hij ook altijd meegaat naar de paarden. "Ik ga met Pim, dat is mijn vriend, mee naar de paardenmassage." Ik begrijp uit zijn betoog dat er tussen twee paarden een soort deken wordt gespannen waarop Pim mag liggen. Dat zwieren en wiebelen tussen de paarden vindt Pim prachtig en omdat zijn vriend daar zo van geniet, wordt ook Gerrit daar erg blij van. "Oh ja, we gaan ook naar de

sportschool, hier in Andel. Ik doe niet mee want ik ben snel moe," zegt hij met een brede grijns op zijn gezicht.

Boem-Boem

Ik vraag hem hoe het eten hier is. Opnieuw die lach: "Heerlijk eten. Lekker. Emmy kookt. Lekker. Heerlijk eten. Televisiekijken vind ik ook leuk en ik ben ook heel gezond", zegt hij trots als een pauw. Op de kamer staan tientallen CD's. "Boem, boem", roept Gerrit en haalt een CD van Frans Duijts tevoorschijn. Hij krijgt het apparaat helaas niet aan de praat en besluit met: "Kapot. Geen boem, boem." We wandelen samen door de boerderij, zien bewoners die een spelletje doen, die op de PC werken, die aandacht hebben voor de honden. De huiskamer is duidelijk het domein van Gerrit want hij weet feilloos wie er zijn voor de koffie en zet de kopjes alvast klaar. Wat er vorig jaar mis ging tijdens een theatervoorstelling kan Gerrit zich (gelukkig) niet meer herinneren maar dat het fout-fout-fout was, weet hij nog wel.

Buiten

gezet

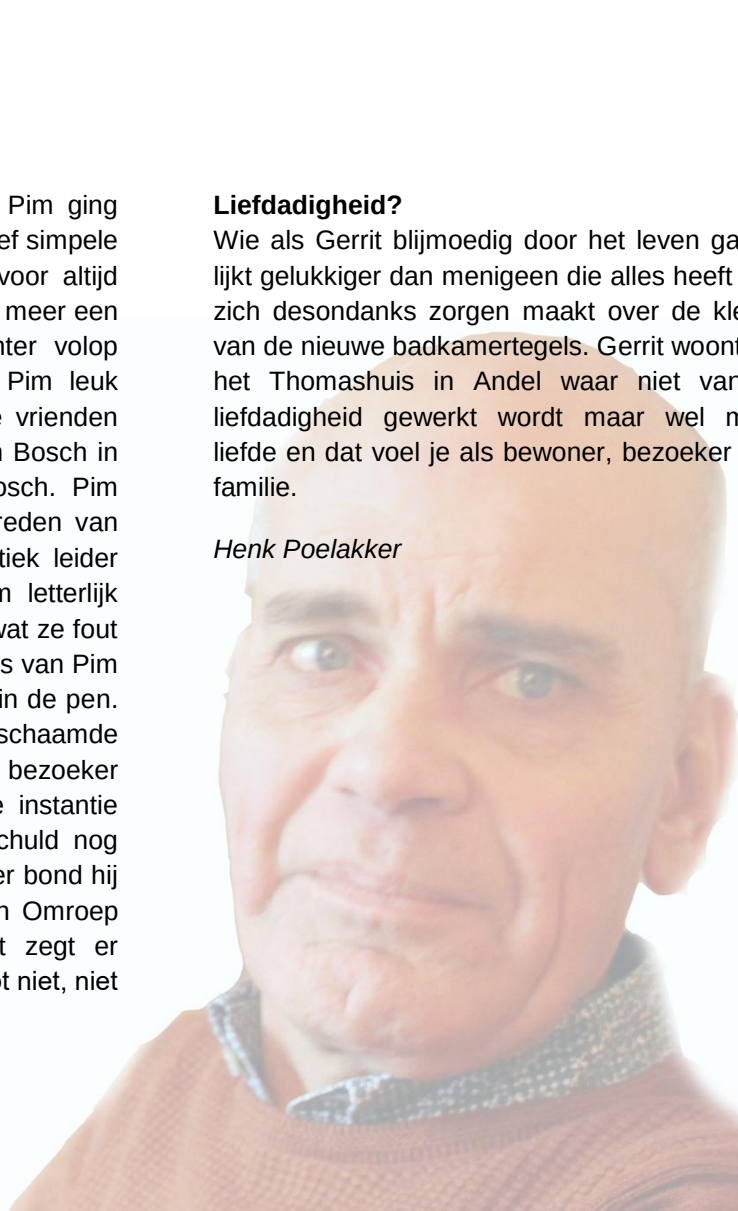
Gerrit heeft veel vrienden maar zijn beste vriend in het Thomashuis is toch wel Pim,

inmiddels de vijftig gepasseerd. Bij Pim ging het als kind ooit mis tijdens een relatief simpele operatie aan zijn ogen; Pim werd voor altijd gehandicapt en heeft sindsdien nooit meer een woord gesproken. Gerrit praat echter volop met hem, begrijpt hem, weet wat Pim leuk vindt. In april 2016 gingen de twee vrienden naar een (kinder-)voorstelling in Den Bosch in het kader van 500 jaar Jeroen Bosch. Pim moest veel hoesten tijdens het optreden van de Nederlandse reisopera. De artistiek leider stuurde Pim uit de zaal, zette hem letterlijk buiten. Pim en Gerrit begrepen niet wat ze fout hadden gedaan, net zo min als de zus van Pim dat deed. Zij was woedend en klom in de pen. De boosdoener had achteraf spijt, schaamde zich zelfs dat hij een ernstig invalide bezoeker zo onheus had bejegend. In eerste instantie wilde de betreffende persoon de schuld nog geven aan het Thomashuis maar later bond hij in toen én het Brabants Dagblad én Omroep Max op het voorval doken. Gerrit zegt er samengevat dit over: "Niet goed, klopt niet, niet goed."

Liefdadigheid?

Wie als Gerrit blijmoedig door het leven gaat, lijkt gelukkiger dan menig een die alles heeft en zich desondanks zorgen maakt over de kleur van de nieuwe badkamertegels. Gerrit woont in het Thomashuis in Andel waar niet vanuit liefdadigheid gewerkt wordt maar wel met liefde en dat voel je als bewoner, bezoeker en familie.

Henk Poelakker

'n Bijzondere Eilander: Aart van Arkel

Aart van Arkel: 'n bijzondere Eilander

Een fraaie kop met haar, een bulderende lach. Je schat hem tien jaar jonger dan hij in werkelijkheid is (82): Aart van Arkel vermoedt dat menig een hem 'n aparte kerel vindt. 'n Vrimde die geen blad voor zijn mond neemt. In de zeer warm gestookte kamer met uitzicht op de uiterwaarden en in de verte het stadje Heusden, voeren we een openhartig gesprek. "Pas is hier nog ingebroken. Als ik die rotzakken te pakken had gekregen, zou ik niet voor mezelf hebben ingestaan. Het jachtgeweer, dat hadden ze verdiend."

Aart woont al 55 jaar op 't Eiland, buitendijks op de Hemertse Waard, ook wel de Grote Waard genoemd. Hij werd in 1962 waardsman, hetgeen zoiets betekent als beheerder. De gronden waarover hij moest waken waren in eigendom van de Maatschappij van Welstand (MvW), een stichting die oorspronkelijk protestante boeren ondersteunde in katholieke regio's. We laten Aart aan het woord: "Ik ben in 1935 te Leersum nabij Utrecht geboren. Mijn ouders woonden en werkten op hun boerderij. Onze dominee Baars zette zich in voor de jeugd maar of dat aan mij besteed was? Erg oppassend was ik niet maar dat zou veranderen, zo hoopten mijn ouders, als ik op eigen benen zou staan. De dominee was goed bevriend met baron Scholten van Asschat die nauw betrokken was bij de MvW. Het moet haast wel dat onze dominee een goed woordje voor mij bij de baron heeft gedaan want ik werd uit meer dan 25 sollicitanten Waardsman. Een keurige

organisatie als de MvW vond natuurlijk wel dat hun nieuwe man getrouwd moest zijn en aldus geschiedde. Mijn bruid had ik bij onze burens in Leersum leren kennen omdat zij daar als gezinsverzorgster werkte; ze bleek van geboorte uit Wijk en Aalburg te komen."

Extra

inkomsten

In de woonkamer hangen diverse trouwfoto's van de twee kinderen die uit het huwelijk

geboren werden: Tonnie en Ida. Van Aarts huwelijk is geen foto opgehangen omdat het na dik 25 jaar geen stand hield. "Het betekent", zo gaat Aart verder, "dat ik al zo'n dertig jaar alleen ben en zoals je ziet, gaat me dat goed af." Breed lachend wrijft hij over zijn buik ten teken van voorspoed. "Ik trakteer me bijna iedere dag op een heerlijk biefstukske met twee sneetjes witbrood. Daarnaast ga ik regelmatig uit eten, in mijn uppie. Financieel kan ik me dat veroorloven en dat is mede te danken aan mijn onophoudelijke werklust. Nog altijd sta ik vroeg op, stap op mijn trekker en ga op de waard aan de slag. Ook koop ik zo af en toe een paar dikbillen die ik met winst weer probeer door te verkopen. Weet je, het salaris bij de MvW was echt geen vetpot en dan is een extra inkomstenbron welkom. Ik kocht wel eens een huisje, een stuk land of een trekker om daar een paar guldens aan te verdienen."

Hemertse

Wèerd

Aan de muur hangt een groot geweer. Zou Aart daarmee inbrekers de stuipen op het lijf jagen? "Laat die lui vooral niet in mijn buurt komen. Ik lust ze rauw. Maar iets anders: ik heb het woonhuis/de boerderij na mijn pensionering gekocht van de MvW inclusief 3 hectare grond. Als waardsman bleef ik actief

tot heden toe en dat betekent dat iedereen die van de gronden gebruik wil maken, met mij contact moet opnemen. De Hèmertse Wèèrd loopt van de Kromme Nol tot voorbij dit huis en is 30 hectare groot. In mijn bloeitijd was ik beheerder van nog veel meer gronden van de MvW tot wel in Appeltern aan toe. Na mijn 65e ben ik nog slechts actief rondom dit huis en kreeg ik tijd voor een minicamping. Met tranen in de ogen heb ik moeten toestaan dat nog niet zo lang geleden de caravans weg moesten omdat ze niet in de gemeentelijke plannen pasten. Heel spijtig. Nu hoop ik vurig dat er een klein huisje voor mij gebouwd mag worden op eigen terrein waar ik mijn oude dag kan slijten. Noem het een mantelzorgwoning want als het door mag gaan, komt mijn dochter in het huidige woonhuis en heb ik de hulp dichtbij.”

Verpleeghuis

Het uitzicht vanuit de zitkamer op Heusden is fraai met op de voorgrond de rondscharrelende kippen en een enkele struisvogel. Op de schoorsteen talloze bekers. Aart is helemaal weg van oude trekkers en rijdt als het even kan graag mee in diverse regionale toertochten. “Nu ik ouder word, vind ik het alleen zijn niet altijd gemakkelijk, soms zelfs gevaarlijk. Zo

heeft mijn dochter mij onlangs gevonden en bleek ik een ontsteking te hebben aan mijn galblaas. De ziekenwagen was maar net op tijd bij het ziekenhuis. Het is waarschijnlijk nog niet mijn tijd geweest. Ik hoop dat ik ooit een keer zo maar dood gevonden word op bed en dat een verpleeghuis mij bespaard wordt. Ik kijk nu al terug op een mooi leven. Iedere dag sta ik met plezier op, kan ik genieten van mijn dieren en van de vrijheid die ik hier op deze bijzondere stek heb. Werken is mijn lust en mijn leven. Goed contact met kinderen en kleinkinderen vind ik belangrijk. Ook met de mensen op 't Eiland heb ik geen problemen, hoewel ik velen niet meer ken en steeds minder mensen spreek. In die zin woon ik hier letterlijk op een eiland maar dat vind ik niet erg. En ja, ook 't Eiland is veranderd net als de hele maatschappij. Ik denk dat er vroeger meer gemeenschapszin was, mede omdat men meer op elkaar was aangewezen.”

Bang, boos, blij en bedroefd

We wandelen naar buiten om in de diverse schuren trekkers en zelfs motoren te aanschouwen. De vier B's leggen we aan hem voor. “Bang: voor d'n duvel nog niet. Boos: ben zeker niet haatdragend maar heb moeite om tot tien te tellen. Kan daardoor zo maar iemand verrot schelden maar dan is het ook klaar en kunnen we wat mij betreft weer samen door één deur. Blij: ondanks tegenslagen en zorgen ben ik een blijmoedig mens en zie ik achter iedere wolk de zon weer schijnen. Bedroefd: hoop dat dankbaarheid bij mijn begrafenis overheerst. En ja, natuurlijk wil ik hier op 't Eiland begraven worden. Ik hoop dat men dan zegt: 't was 'n vrimde maar wel 'n goeie.

Henk Poelakker

Studeren in Slovenië: Arianne Bouman

Een Hèmertse in het buitenland

Hoewel ik twee maanden geleden nog aan het nadenken was hoe ik Ljubljana het beste kon uitspreken, begin ik me nu al een heuse inwoner van Slovenië te voelen. Het landje wat ik eerlijk gezegd een half jaar geleden nog op de kaart op moest zoeken, waarna ik het vond tussen Italië, Oostenrijk en Kroatië in. Ik ben hier nu al twee maanden om wat Geneeskunde vakken te volgen en, wat ik van tevoren niet verwacht had, heel veel Sloveense patiënten te ontmoeten.

Het uitwisselingsprogramma van de universiteit had maar twee opties voor mij: studeren in Slovenië of in Bulgarije. Ik hoefde dus maar twee landen in te typen in Google. Toen ik alle prachtige bergen zag van Slovenië was de keuze snel gemaakt.

Ik stapte het vliegtuig in met mijn zware wandelschoenen aan (mijn koffer mocht geen gram zwaarder zijn), en sindsdien heb ik ze al heel wat keren gedragen om flinke bergtochten te maken en de natuur van Slovenië te verkennen, heerlijk!

Maar dit kan natuurlijk alleen in weekenden, doordeweeks ben ik in het Sloveense ziekenhuis of in ons houten lesgebouw te vinden. Samen met een heleboel Slovenen, Spanjaarden en Italianen. Gelukkig krijgen we les in het Engels en daar zijn ze aardig goed in. Ze moeten wel, want Sloveens begrijpen maar twee miljoen mensen op deze aarde.

In onze derde collegeweek werden we al voor de hele week het ziekenhuis in gestuurd, om in de praktijk de neurologiestof te kunnen leren.

Zonder het ook maar te vragen, moesten we bij alle patiënten op de ziekenhuisafdeling en op de intensive care hersenzenuwen en reflexen gaan testen. (Ik begon dus vijf minuten later dan alle Slovenen, omdat ik eerst even bij moest komen van verbazing. In Nederland zijn de regels echt veel strenger.) Een beetje medelijden heb ik wel hier met de patiënten, maar het is zeker heel leerzaam.

Wanneer ik klaar ben op de universiteit, wacht er elke dag een fijn huisje op me, waar ik samen woon met een meisje uit Australië. Het is een appartement van de christelijke studentenvereniging in Ljubljana. Vaak zijn er dan ook veel mensen over de vloer om te komen eten, Bijbelstudies te doen, of Engelse spelletjes te spelen. Tijdens onze eerste spelletjesavond was het de bedoeling om heerlijke zelfgebakken brownies te gaan eten. Deze vielen echter een beetje tegen, omdat ik ze gemaakt had van griesmeel in plaats van gewoon meel. Het Sloveens is zó onbegrijpelijk ;).

Ons huis is ongeveer twintig minuten met de bus vanaf het centrum. De eerste week, voordat ik ontdekte hoe de bussen in Slovenië werken, was dit vaak wel wat langer. Zo moet je hier bijvoorbeeld op de stopknop van de bus drukken om de deur open te krijgen als je uit wilt stappen. Ik snapte deze logica dus niet, en reed gezellig nog met de bus mee naar de volgende halte, waarna ik terug mocht lopen. Of de keer dat ik 's avonds laat in de bus zat en de chauffeur de bus opeens halverwege het centrum en ons huis op een parkeerplek zette omdat zijn dienst was afgelopen, en ik ook naar huis mocht lopen.

Na al deze bus problemen heb ik maar snel een echte Hollandfiets gekocht. Een wit

krakfietsje waarop met grote roze letters Holland staat geschreven. Omdat ik schat dat ongeveer 20% van alle fietsers in Slovenië dezelfde fiets als mij hebben, is het soms wel even zoeken welke nu van mij is. Mijn fiets wordt ook vaak gebruikt als iemand onderdelen nodig heeft voor z'n eigen fiets. Zo is onder andere al mijn koplamp, een handrem en een handgrip door iemand meegenomen. Helaas geeft deze fiets ook best vaak problemen. Vanwege het hobbelige wegdek vol met stenen zijn allebei m'n banden al een keer lek geweest. Dat betekent voor mij al twee nieuwe fietsbanden (wat bijna niks kost), omdat fietsenmakers denken dat ze helemaal geen geld kunnen vragen voor alleen banden plakken.

Laatst was het helemaal bar. Mijn fietsje kon in onze garage blijven, en de bus bleef op zijn parkeerplaats, omdat er een dikke laag sneeuw was gevallen (in de tweede week van november). Dat betekende dus voor mij ook al heerlijk binnen op de bank zitten met kopjes oploskoffie (bij gebrek aan een koffiemachine) en warme chocolademelk. Toen ik de sneeuw 's ochtends vroeg zag bij het openen van mijn gordijnen, was ik wel echt stomverbaasd. Heel oktober heb ik mijn dikke winterjas aan de kapstok laten hangen, omdat het weer was voor korte mouwen en ijsjes. En twee weken later een dik pak sneeuw..

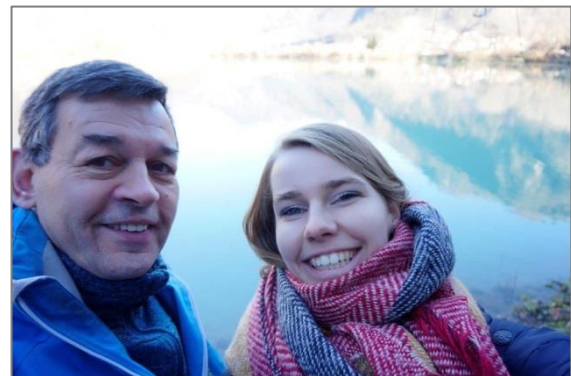
Nu is het bijna december en begint hier de tijd van de kerstmarkten en Glühwein. Ik ben benieuwd hoe dat zal zijn! Vast mooi, maar ik denk ook heel koud hier (dat is het nu al). Ik ben blij dat mijn vader afgelopen weekend is geweest en mijn warme laarzen en pantoffels heeft meegenomen, zodat ik het toch een beetje warm kan houden in december.

Het is de bedoeling om nu nog twee-en-halve maand in Slovenië te blijven, en daarna weer naar Nederhemert te komen. En om jullie nu

nog een klein geheimpje te verklappen: het wachtwoord van mijn laptop is nog altijd Nederhemert, dus vergeten doe ik jullie niet.

Wanneer ik in februari terugkomen uit Slovenië, zal ik niet voor lang in Nederhemert zijn. In maart zal ik namelijk naar Noord-Ghana gaan om daar mijn onderzoeksstage voor de universiteit te doen. Een Nederlandse tropenarts werkt daar bij de christelijke organisatie Project Share, die, naast de klinieken die ze daar al gebouwd hebben, een kliniek voor zwangerschap en bevalling willen gaan neerzetten. Dit willen ze doen omdat de sterfte van moeders en van kinderen na de geboorte ontzettend hoog is. Ik zal hem gaan helpen om te kijken wat de culturele gewoonten rondom de zwangerschap zijn, om zo de kliniek beter hierop aan te laten sluiten. Om het onderzoek te doen is veel geld nodig. We moeten namelijk veel interviews af gaan nemen met de bevolking, en hierbij is een tolk nodig. Dus als ik van deze gelegenheid ook even gebruik mag maken om te vragen of er mensen zijn die wat bij willen dragen (is belasting aftrekbaar), graag! Het kan via NL83RABO0152556281 t.n.v. Stichting Project Share Nederland te Leiden o.v.v. Moeder-kind onderzoek.

Hartelijke groetjes en een goede kerst allemaal!

Arianne Bouman

De bewoners van Maasdijk 74

Marcel en Maria stellen zich voor...

Hallo allemaal,

Wij zijn Marcel & Maria en wonen nu inmiddels alweer 3 jaar in Nederhemert, aan de dijk.

Vanuit Vught zijn we hier komen wonen omdat het hier zo prachtig is en we verliefd zijn op ons mooie huis aan de dijk!

In oktober zijn we trotse papa en mama geworden van onze eerste zoon Jens!

Marcel werkt als consultant in de ICT en Maria werkt in de zorg met gehandicapten.

In onze vrije tijd zijn we regelmatig in en om onze (moes)tuin te vinden of maken een wandeling door de mooie omgeving.

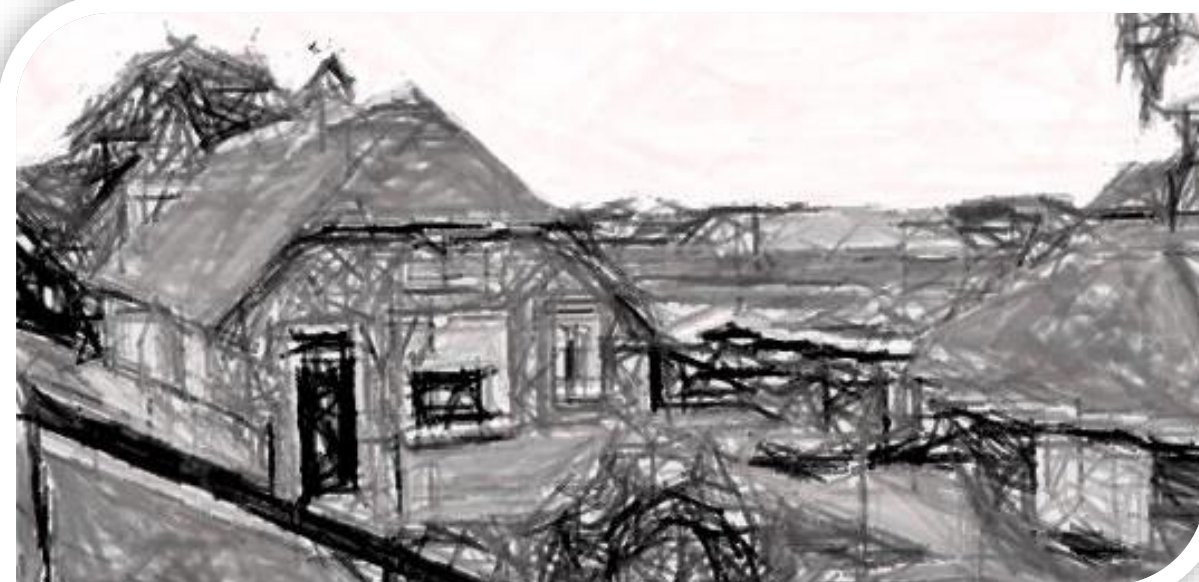
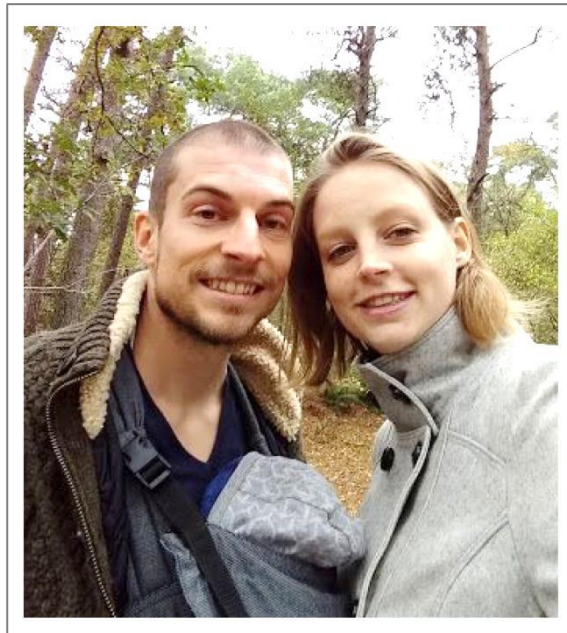
Marcel sport erg veel en doet mee aan triatlons. Maria is iets minder sportief ;), maar doet mee met de wekelijkse bootcamp bij de ijsbaan in Nederhemert. Verder vinden we het heerlijk om lekker uit eten te gaan en gaan we graag op vakantie om nieuwe plekken te ontdekken en andere culturen te zien.

Sinds we hier wonen hebben we een aantal kippen gehad en onze poes Mo is een echt jagertje!

Mochten jullie eens langs lopen, we zijn altijd in voor een babbeltje!

Tot ziens in het dorp!

Groeten Marcel, Maria & Jens Lagerwerf

Koninklijke onderscheiding

Een koninklijke onderscheiding voor Arie Verheij

Op maandagavond 20 november bezoekt Arie zoals hij gewend is de dorpsraadsvergadering. En om half 8 wordt er gestart met de vergadering en worden de lopende zaken behandeld.

Om 20.00 uur komt Sophie Verwijs van het dorpshuis bij de vergadering binnen lopen om te vragen of we even kunnen komen. Arie staat gelijk op, want vermoed dat Sophie

komt vragen om even te helpen met e.e.a. Hij loopt direct mee richting de grote vergaderzaal, maar staat dan plotseling stil. Zijn ogen schieten van links naar rechts:

"Wat is dit? Allemaal familie! En van Veilig Verkeer! Wat is dit??"

Arie gaat de zaal in, waar zo'n 60 mensen klaar zitten, en gaat ergens bij zitten, ondertussen rondkijkend wie er allemaal zijn.

Als Arie zit neemt Elias van Wijk als voorzitter van VVN-afdeling Nederhemert het woord. Hij memoreert het feit dat Arie al 35 jaar lang zich ingezet heeft in het plaatselijke bestuur van VVN. Hij memoreert ook dat ze destijds zijn 25-jarig jubileum vergeten waren. En dat was niet zo netjes. Daarom willen ze dit 35-jarig jubileum hem extra in het zonnetje zetten. Vandaar al die mensen en vandaar die verrassing. En omdat het toch een feestje is beginnen we met koffie met cake.

Als de koffie en cake zijn rondgebracht komt er nog iemand binnen. Zwager Kees Oomen, gevolgd door burgemeester Rehwinkel. Deze neemt plaats achter de kathedraker en begint aan een speech. Deze speech is een verhaal van vele loftuigen richting Arie.

Arie is als vrijwilliger betrokken bij een groot aantal plaatselijke verenigingen en initiatieven.

Eerst zat hij in het bestuur van de plaatselijke afdeling van Veilig Verkeer Nederland. Voor het bestuur van het dorpshuis moest er vanuit de VVN een afgevaardigde geleverd worden. Dat moest Arie maar doen. Hierdoor heeft hij dus ook al 35 jaar zitting in het dorpshuisbestuur.

Arie verricht veel werk voor het verkeersexamen. Maken van verkeersborden, schilderen van een rotonde en zebapad, uitzetten van de route van het examen, de

leidende man om de controleurs de straat op te sturen tijdens het verkeersexamen en

nog veel meer. En daarna regelt hij ook nog de diavond, waar ook de diploma's uitgereikt worden

Toen de dorpsraad werd opgericht in Nederhemert werd

Arie gevraagd om ook in de dorpsraad te komen. Dat

wilde hij wel. En we kunnen vanuit

de dorpsraad wel zeggen dat Arie een drijvende kracht is binnen de dorpsraad. Vele zaken neemt hij voor zijn rekening. De boekenboom heeft hij helemaal ontworpen en gemaakt en hij houdt daar de boeken bij. Onlangs heeft hij er ook het informatiebord neer gezet. Alle brieven en flyers die bezorgd moeten worden brengt

Arie rond. Als er iemand bijvoorbeeld 50 jaar getrouwd is gaat Arie er namens de dorpsraad naar toe om te feliciteren en een bloemetje te brengen.

Regelmatig bekijkt Arie de straatverlichting en geeft het direct door als er wat kapot is. En zo zijn er nog veel meer dingen die Arie voor Nederhemert doet.

Later werd hij gevraagd voor het seniorencomité. Daar kwam hij al snel in het bestuur terecht en is hij dus altijd aanwezig. Hij helpt met koersbal en met de Open Eettafel. Vanuit het seniorencomité moest er een afgevaardigde naar de regionale Stichting

Overleg Orgaan Ouderen. Dat moest Arie dan maar doen.

Voor de school heeft Arie zich regelmatig ingezet. Vele jaren heeft hij vrijwillig de tuin bijgehouden. En dat zag er altijd keurig uit. En daarna heeft Arie altijd zijn steentje bijgedragen. Foto's maken of filmen bij een project, helpen met de rommelmarkt, snippers bij de speeltoestellen kruien...

Ook voor de kerk kunnen ze bij Arie aankloppen. Met de verbouwing en restauratie heeft hij veel werk verricht. Maar ook daarna weten ze hem te vinden. Een loszittende bank, een krakende preekstoel, een slot wat hapert: "Arie, kun je even helpen?"

De burgemeester stak zijn waardering niet onder stoelen of banken.

Arie is van bijzondere waarde voor de samenleving en voor Nederhemert. En dat kunnen we allemaal beamen.

Na de speech van de burgemeester werd bij Arie de Koninklijke Onderscheiding Lid in de orde van Oranje-Nassau opgespeld.

Hierna volgde een korte toespraak en felicitaties namens de kinderen en kleinkinderen door dochter Rianne de Graaff.

Kees Oomen feliciteerde namens de zussen en zwagers. Hij haalde aan dat alle 4 de zwagers nu een lintje hebben. Dat is mooi, maar daar mogen we ook dankbaar voor zijn.

Vele felicitaties en cadeaus van de andere aanwezigen volgden. En daarna bleef iedereen nog wat praten voor een hapje en een drankje. Arie, bedankt voor al het werk wat je in Nederhemert doet!

Wim van der Toorn

40 jaar bij “De Vos”

Arie Verhoeks 40 jaar bij Vos-transport Zaltbommel

Op dinsdag 19 september was het feest bij transportbedrijf Gebr. Vos in Zaltbommel want Arie Verhoeks uit ons dorp was die dag 40 jaar bij dat bedrijf in dienst als automonteur. De meeste jaren heeft Arie in Nederhemert gewerkt, maar na de verhuizing van het bedrijf werkt hij nu alweer 6 jaar in Zaltbommel. Na overleg met Govert van de Werken van het bedrijf werd Arie Verhoeks verrast met komst van Arie Verheij, die namens Dorpsraad Nederhemert een bloemetje kwam aanbieden en vanuit de redactie van de dorpskrant werd er een foto gemaakt. Arie onderhoudt al vele jaren samen met Anton Vos het wagenpark. In een korte toespraak op die feestdag had Govert van de Werken lovende woorden over voor hun werknemer. Het is ook een mijlpaal, 40 jaar bij hetzelfde bedrijf.

Dirk Brugmans

Een 80er stelt zich voor...

Een 80'er stelt zich voor

Mijn naam is Jacob van Wijk, geboren 21 mei 1935 te Wijk en Aalburg. 7 maanden later met mijn ouders en verdere familie naar Nederhemert gekomen naar een boerderij in de Molenstraat B121. Later zijn we na aanleg van de Tuinstraat verhuisd naar de hoek van de Molenstraat-Tuinstraat.

Deze boerderij is in maart 1964 afgebrand. Op deze plaats woont nu Johan van de Oever. 2 jaar later zijn we op een nieuwe boerderij aan de Riemerstraat gaan wonen. Ik ben op de boerderij werkzaam geweest tot ik in militaire dienst moest voor 1,5 jaar.

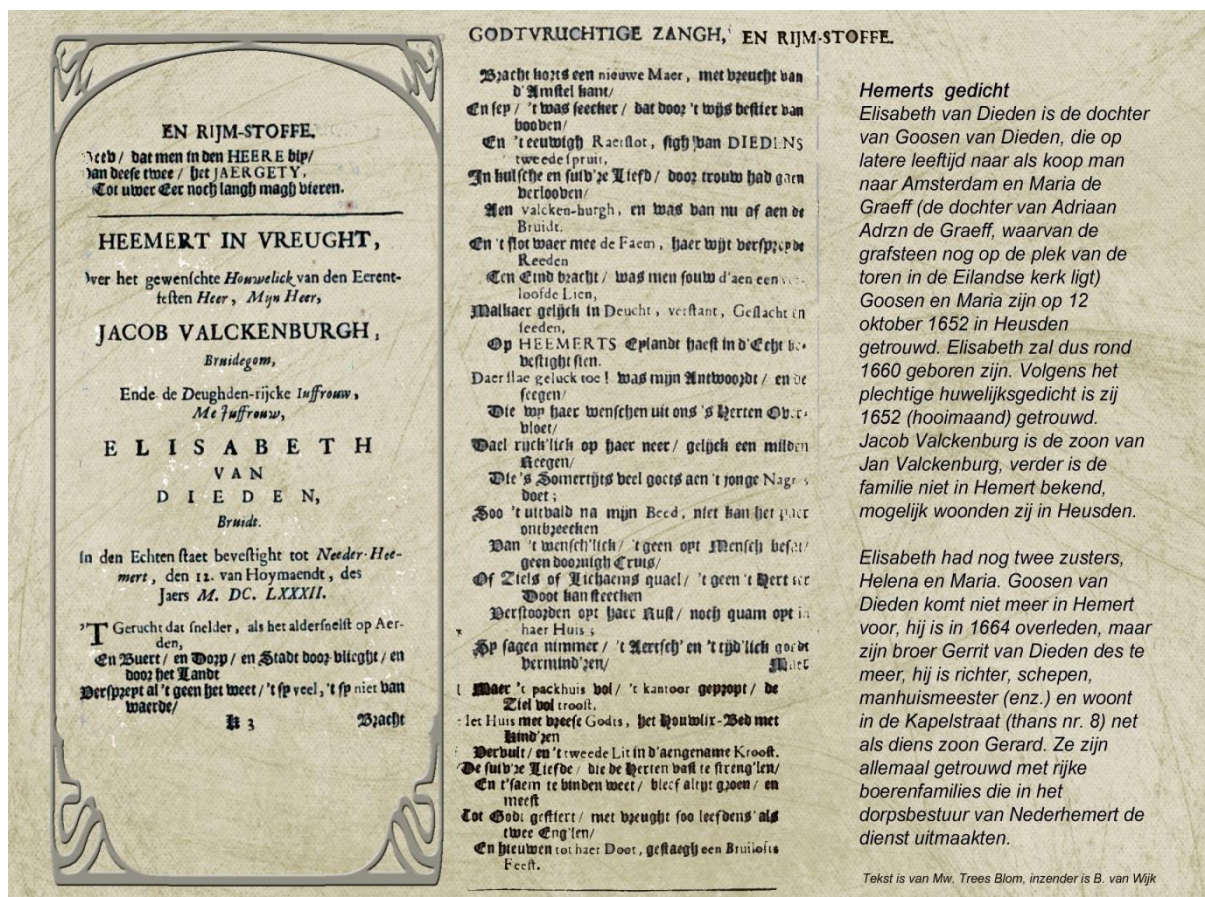
In die tijd (1960) was er een werkwisseling van jonge boeren naar Canada, georganiseerd door de C.B.T.B. Daar heb ik gebruik van gemaakt en 1,5 jaar gewerkt bij een veefokker en op een vermeerderingsbedrijf van broedeieren. Daarna ben ik werkzaam geweest bij de Grontmij, waar ik 33 jaar tot mijn pensionering heb gewerkt.

Mijn broer Adrie was de boer en ik hielp hem in mijn vrije tijd. Na het overlijden van Adrie in 2001 zet ik de boerderij in afgeslankte vorm voort.

René van de Werken

Een oud maar Hèmerts gedicht

Wist u dat...

Wist u dat - 2

- er vroeger een wit blokje van 15 x 15 cm op een huis of gebouw geveerd werd
- hier later met zwarte verf een B en een nummer overheen werd geveerd (huisnummer)
- later kregen wij blauwe plaatjes van staal daarop begonnen nummers met een J
- men toen geen even en oneven getallen gebruikte
- deze nummers altijd in het Sterrebos begonnen met B 1 en later J 1
- men via de dijk het dorp rond ging en gelijk de zijstraten meenam
- aan het nummer van het laatste huis in de Molenstraat kon zien hoeveel gebouwen en huizen ons dorp rijk was
- ons oude boerderijtje in mijn jeugd B 64 had later J 60 en nu 32
- men vroeger advertentie's plaatste zonder straatnaam alleen het huisnummer
- wij in de hoogste klas van de lagere school leerden dat als men een kaart of brief schreef die in ons dorp moest blijven, we geen Nederhemert moesten schrijven maar 'Alhier'
- toen de coöperatie gebouwd werd officieel de naam De Onderneming was
- toen die niet meer zelfstandig kon draaien door de coöperatie van Geldermalsen overgenomen is

- deze hun eigen naam er op hingen namelijk Betuco
- Betuco betekent Betuwse Coöperatie
- hier in de kerk een bord hangt met jaartallen van Predikanten erop wanneer ze hier gestaan hebben
- er een jaartal niet klopt: er staat 1946 op dit moet 1947 zijn
- vroeger de meeste (buren) ruzies ontstonden door kinderen, kippen en uitwegen
(wordt vervolgd) Gijs van de Werken

De helpende hand

De Helpende hand Nederhemert

We wensen iedereen het Beste toe voor het nieuwe jaar!

Ook in het nieuwe jaar willen we weer hulp bieden aan al onze 'Hemerse' inwoners!

Alle vrijwilligers ook via deze weg bedankt voor afgelopen jaar!
 We kijken terug op een jaar waar we verschillende mensen hebben mogen leren kennen en ontmoeten. We hebben geholpen met kleine en grote vragen! Vrijwilliger worden? neem gerust contact met ons op!

Alle hulpvragers bedankt voor jullie vertrouwen!
 Loopt u al langer rond met de vraag kunnen jullie ons niet helpen (bijvoorbeeld eenzaamheid of kleine klusjes) bel ons gerust!

Contact:
 Ina Oomen (0418-785020) Willie Weijma (06-45406906)
Dehelpendehandnederhemert@gmail.com

Huwelijksjubileum 40 jaar

Aart en Henny Vos waren 40 jaar getrouwd

Heel de week van huis, varen, maar op een zaterdagmorgen in november hebben wij van de redactie dan toch even een gesprek met Aart Vos (66) en Henny Vos- van den Heuvel (62) die op 16 september 40 jaar getrouwd waren. Aart Vos werkt al 50 jaar bij Vos Transport in de scheepvaart en de vaart trekt hem. Samen met zijn zoon Marius op de duwboot Maasstroom 7. Het echtpaar heeft 3 kinderen, waarvan een dochter en zoon nog thuis wonen. De oudste dochter woont in Bruchem. Aart en Henny hebben 2 kleinkinderen, Mare en Jelle, waar ze trots op zijn.

“Vroeger toen de munitieschepen hier lagen in het gat, trok mij de scheepvaart al”, vertelde Aart. Schipper Ko Westdorp lag hier ook met zijn schip vol munitie en die vertelde mij veel over de scheepvaart. Ik wilde naar de binnenvaartschool in Rotterdam, maar mijn vader vond dat allemaal niets. Ik was echter nog te jong om naar de binnenvaartschool te gaan, dus eerst maar een jaar Mulo gedaan op de school in Aalst. Toen toch 2 jaren naar de binnenvaartschool. Eerst gaan varen als matroos op een duwboot en daarna thuis gaan varen. En in 1973 zelf schipper geworden op de Maasstroom 4. Op de Maasstroom 4 getrouwd met Henny en samen 9 jaar op de boot gewoond. Toen een huis gebouwd, Kapelstraat 10 en daar gaan wonen, want de kinderen moesten naar school. Aart bleef varen. In 1990 gestopt met zelf varen, meer de planning gaan doen en de boekhouding. Maar de vaart bleef hem trekken. Aart ging in 2010 weer varen, samen met zijn zoon Marius. Je ziet aan hem dat hij het varen nog steeds

heerlijk vindt. Toen ik er was om dit artikel te schrijven lag zijn duwboot in de haven van Rotterdam. Maandag zouden ze leeg vertrekken naar Roermond om daar 2000 ton oud ijzer te laden voor de Hoogovens in IJmuiden. Dat betekent van maandag tot vrijdagavond van huis. Aart heeft al pensioen, maar varen op zijn duwboot is zijn lust en zijn leven. Samen varen met zijn zoon gaat prima.

In het begin wel moeten wennen, maar geen probleem hoor, gewoon gezellig. Diverse duwbakken zijn gemaakt in het buitenland, in het voormalig Joegoslavië, Polen, Rusland en China. Aart is zelf 4 keer in China wezen kijken hoe de bakken gemaakt werden en om daar verdere afspraken te maken. Hij hoopt nog wel enkele jaren door te varen. “En dan kijken we wel wat we gaan doen”. Hobby's heeft hij niet, vroeger veel lezen, maar nu niet meer. Hij gaat wel graag fietsen. Jaren geleden verfdde hij zelf nog zijn hele huis, maar die tijd is ook voorbij vertelde hij. Aart Vos, zoon van Ernst en Bets Vos, trouwde in 1977 in het toenmalige gemeentehuis van Hedel met Henny van den Heuvel, die woonde aan de Dreef in Hedel. Henny was een dochter van Teunis en Gijsje van den Heuvel. Henny verloor haar moeder, toen ze 16 jaar oud was, aan een ernstige ziekte. Ze werkte thuis en bij de zaak van Sonneveld in Hedel die kleding verkocht en meubels. Henny vertelde dat Sonneveld toentertijd al telefoon had. Aart wist dat en dan belde hij op als Henny daar werkte, want bij de sluizen waren toen al telefooncellen. “Ik weet niet of Sonneveld daar zo blij mee was, als Aart belde”, vertelde Henny. Ze leest graag, maakt ook zelf mooie kaarten en puzzelen vindt ze ook erg leuk. “Ik kom de dag wel door. Ik ben gewend heel de dag alleen te zijn”. Maar als

het weekend in zicht komt dan weet Henny dat Aart straks weer thuiskomt. "Feest hebben wij niet gehouden, wij gaan binnenkort wel een keer met de kinderen en kleinkinderen een weekendje weg".

Aart en Henny trouwden 5 weken voordat zijn zuster Anna met Johan Oomen trouwde en die nu ook in deze dorpskrant staan. Leen Vos die in Brakel woont, trouwde ook kort daarna, dus binnen 11 maanden gingen bij Ernst en Bets Vos 3 kinderen de deur uit.

Dirk Brugmans

Huwelijksjubileum 40 jaar

Johan en Anna Oomen – Vos 40 jaar getrouwd

Op een koude avond in november heb ik een afspraak met Johan Oomen (63) en Anna Oomen-Vos (65) aan de Nijverheidstraat 6. Ze waren op zaterdag 21 oktober 40 jaar getrouwd. Als ik binnen kom, zit Johan krant te lezen aan de tafel, want het nieuws houdt hij graag bij.

Het echtpaar heeft 2 kinderen. Jeroen die in Nederhemert woont en Heidi in Sprang-Capelle.

Opa en Oma zijn Johan en Anna ook van 6 kleinkinderen. Vier wonen er in Sprang Capelle en 2 in Nederhemert. Johan is geboren in Aalst en Anna in Nederhemert.

Ze trouwden in 1977 in het voormalige gemeentehuis van Kerkwijk. Hun feest werd in Hedel gehouden in het dorps huis aan de Dreef, waar het toenmalig gemeentehuis voor stond. Dat is nu een museum. Op de vraag van mij waarom het feest niet werd gehouden in ons eigen dorps huis, kreeg ik als antwoord: "Dat was te klein voor al onze gasten".

Johan en Anna hebben eerst 9 maanden in de Lenshoek in Wellseind gewoond. Daarna 16 jaar in Ormelingsstraat 17 en toen weer 4 jaar in de Boterbloemstraat.

Dat huis werd verkocht omdat hun huidige woning aan de Nijverheidstraat 6 gebouwd werd. Tijdens het

bouwen van de nieuwe woning hebben ze nog 2 jaar gewoond in Molenstraat 17.

Op vele plaatsen dus gewoond in Nederhemert. Maar op hun stekkie aan de Nijverheidstraat voelen ze zich thuis, daar wonen ze nu ook al weer 17 jaar. Waar ze nu wonen stond vroeger het huis van de familie van Aalst (de polder) en dat was toen nog de Kade.

Als je bij Johan en Anna het erf op rijdt dan rijdt je over het oude asfalt van de toenmalige Kade. Dat stukje asfalt is blijven liggen als herinnering. Johan heeft een autobedrijf in Aalst, waar hij nog steeds elke dag met plezier naar toe gaat en is daar samen met zijn medewerkers aan het werk. Tussen de middag komt hij thuis bij zijn vrouwtje eten. Johan werkte eerst bij zijn broer Gerrit, maar al gauw werkten die twee samen als Gebr. Oomen Aalst.

Gerrit is inmiddels met pensioen gegaan. Johan was ook in hart en nieren brandweerman. Eerst bij de post Aalst, maar die werd opgeheven. In 1985 kwam Wim Remmerde, toen postcommandant in Nederhemert, vragen of hij in Nederhemert bij de brandweer wilde komen.

"Ze wilden graag dat ik kwam, want ik had al mijn papieren gehaald, dus ik kostte niets want ik hoefde niet meer op cursus.

Burgemeester H.G. de Kort, van de toenmalige gemeente Kerkwijk, heeft verschillende keren tegen mij gezegd: "jij bent een goedkope kracht Johan".

In 2003 kreeg Johan een hartinfarct en moest na 31 jaar stoppen bij de brandweer, wat hem veel pijn deed.

Hij werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau en kreeg bij zijn afscheid een prachtige oorkonde van de brandweer. Als je aan Johan vraagt om eens iets op te noemen wat hij meegemaakt heeft bij de brandweer, dan hoeft hij niet lang na te denken. Dat is de evacuatie in 1995 tijdens het hoge water.

"Dat is voor ons als brandweermannen de mooiste week geweest. Niet voor de vrouwen, want die moesten evacueren. Diverse dorpsgenoten waren stiekem in het dorp gebleven en waren

"ondergedoken" en wilden niet evacueren. Ook het maken van de dorpsfilm van het geëvacueerde dorp (boven op de brandweerauto zittend) heeft veel indruk gemaakt, net als de stilte tijdens de evacuatie in de donkere nacht. "Het thuisprobleem tijdens de evacuatie werd steeds groter, want de was stapelde zich op. Toen ben ik er achter gekomen dat ik mijn vrouw niet kan missen, al was het alleen al voor de was", aldus Johan.

Zingen in 't Hemerts Visserskoor doet hij ook graag net als varen met zijn sloep over de Maas, samen met Anna en de kinderen en kleinkinderen.

Ze fietsen samen op een dag wel 50/60 kilometer, maar wel om de 15 kilometer even de benen strekken, even rust, kopje koffie enz.

Met hun caravan lekker op vakantie gaan in eigen land doen ze ook graag. "Dat moesten wij veel meer doen", zegt Johan, "maar ja, de tijd hè".

Bij mooi weer op zondagavond van half zeven tot tegen acht uur zit Johan samen met Wim, Rinus en Dirk op het bankje aan op de dijk bij de molen en daar wordt dan het laatste nieuws verteld volgens Johan. Dan kunnen de mannen er weer een week tegenaan.

Gelukkig heeft hij zijn vrouw Anna aan zijn zijde, die ook de boekhouding doet van hun autobedrijf.

Anna, als oppasmoeder, doet dat graag, maar de kinderen worden groter, dus het oppassen wordt minder. Anna heeft nog wel meer hobby's. Ze leest o.a. graag, kijkt naar bepaalde programma's op TV en collecteert huis aan huis in Nederhemert voor verschillende instanties. Ze was in haar jongere jaren bestuurslid bij Hamarithi en later bij de Oranjevereniging. Daar is ze ook allemaal mee gestopt toen

Johan een hartinfarct kreeg. Anna gaat op woensdagavond naar de gymclub in Well. Tonny en Nel gaan dan ook mee, leuk, gezellig en sportief.

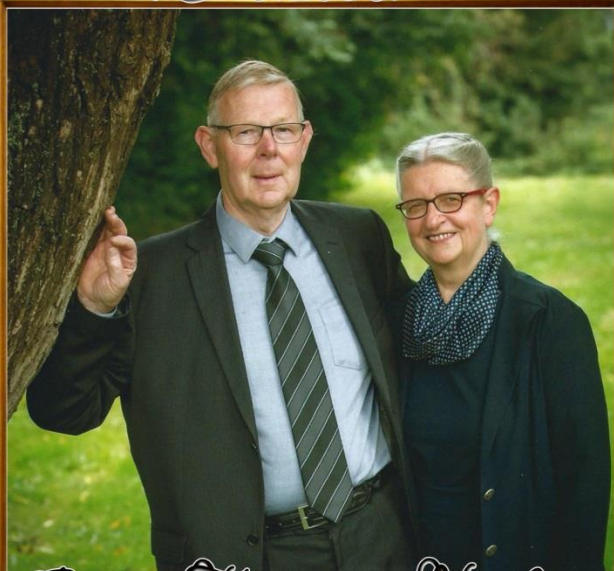
Zo zijn Johan en Anna nog goed bezig, twee tevreden mensen. Een feestje met de naaste familie is gehouden bij "Eeterij Den Dijk". Anna en Johan kunnen terugzien op hele mooie, maar ook roerige jaren.

Dirk Brugmans

Huwelijksjubileum 45 jaar

10 oktober

Jan en Tonie van Heijkoop

25 oktober

Jan en Drika van Genderen

3 november

Gijs en Betty van de Werken

10 november

Karel en Willie Dekkers

Huwelijksjubileum 50 jaar

Jan en Jenny van Aalst waren 50 jaar getrouwd

Donderdag 9 november waren Jan van Aalst (72) en Jenny van Aalst- Keijnemans (70) uit de Molenstraat 44c, 50 jaar getrouwd. Het feest werd de dag daarop gehouden in het Veerhuis in Well waar vele genodigden het echtpaar kwamen feliciteren. Namens de gemeente Zaltbommel was die donderdag wethouder H. Looijen langs geweest en bood het echtpaar een kopie aan van hun trouwakte, een ander cadeautje zouden ze nog krijgen van de gemeente. Jan en Jenny hebben 2 kinderen en 3 kleinkinderen. Dochter Wilma woont in Aalst en heeft 3 kinderen en zoon Jan woont in Zaltbommel. Jenny is in Nederhemert geboren aan de Maasdijk in het voormalige huis van Johan van der Linden (oude huis fam. Van Dulst). De bruidegom komt van geboorte uit Well, werkte 45 jaar in de vleesindustrie, waarvan vele jaren in het slachthuis in Den Bosch, waar hij op 15-jarige leeftijd al naar toe ging op de fiets en later op de bromfiets. "Dat was een barre tijd", vertelt Jan. Hij ging op 60-jarige leeftijd de VUT in. Jan en Jenny trouwden in het "oude" gemeentehuis van Kerkwijk en de ambtenaar was de toenmalig gemeentesecretaris Van den Berg. Het was koud en grijs weer, net als nu. Ze gingen na hun trouwen 3 jaar wonen in het woonhuis aan de Maasdijk 50, in het voorste gedeelte, waar nu familie van de Berg woont. Daarna nog

enkele jaren in de Hofstraat gewoond, voor men ging bouwen aan de Molenstraat 44c. Jan

vertelt dat ze het huis zelf gebouwd hebben. Veel hulp kreeg hij van zijn zwager Cor uit Genderen. In dit nieuwe huis zijn ze in 1975 gaan wonen, en ze wonen er nu al weer

42 jaar, "waar blijft de tijd", haalt

Jan aan. Jan is nog goed gezond en is altijd bezig met

van alles. Hij heeft veel hobby's o.a. zijn

groentetuin, zelf

groenten telen. Het

meeste gaat naar de

kinderen, familie en

buren, je weet wel

hoe dat gaat. Hij

gaat ook graag

vissen in de Maas

en ook in de

wateren in het

veld. En jagen op

wild met zijn

zwager Cor in de

uiterwaarden rond

Genderen. "Dan speel

ik voor hond", vertelt

Jan, "want ik ben dan

drijver. Dat doen wij tot

oudjaar en dan sluiten wij

altijd af bij Cor en Rina in

Genderen met erwtensoep en een

borrel, want dat hoort bij het jagen". Hij gaat

graag af en toe een paar dagen naar Zeeland

op vakantie. 'De Banjaard', op Kamperland, is

een favoriete plek voor hen. Elk jaar bezoeken

ze samen met Cor en zijn vrouw Rina (een

zuster van Jenny) een eiland aan de kust. In

maart van dit jaar zijn ze nog op Ameland

geweest. "Het is daar echt prachtig", vertellen

ze.

Jenny is een echte Hèmertse, dochter van

Rien en Mientje Keijnemans van t Sluske.

Jenny heeft vele jaren in de gezinsverzorging

gewerkt maar heeft ook thuis gewerkt bij haar

ouders in de eieren. Toen ze getrouwd was,

heeft ze nog jaren Alfahulp gedaan. Maar de

zorgen over haar ouders liet Jenny niet los. Ze

bood mantelzorg aan, wat ze vele jaren

gedaan heeft. En dan de zorgen over haar

zusje Letty (gehandicapt) zijn bij Jenny ook niet in de koude kleren gaan zitten. Haar zusje heeft nog 4 jaar bij Jan en Jenny in huis gewoond en is daar op jonge leeftijd overleden, nu alweer 10 jaar geleden. "Maar ik zou het gelijk weer doen, mijn zusje in huis nemen", vertelt Jenny emotioneel. En dat begrijpen wij. Jenny heeft ook hobby's vertelt ze, graag lezen en samen met haar man fietsen. Jenny gaat ook graag naar de Plattelandsvrouwen, dat heet nu Vrouwen van Nu. Ze neemt dan verschillende dames mee uit Nederhemert naar Gambora in Gameren, eens in de maand. Ze gaat al vele jaren oppassen op een oudere dame, mevr. Van Hees uit Hedel. Ze bezoekt ouderen en gaat op dinsdagmorgen naar de hydrotherapie in het zwembad in Zaltbommel.

Het water is dan extra warm voor reumapatiënten die oefeningen krijgen door een therapeute.

Ook Jenny gaat daar al jaren naar toe, want ze heeft veel last van de reuma, vooral in de rug. Maar het echtpaar gaat er samen nog voor en dat is fijn om te zien en te horen. Als wij zo lekker zitten te praten, komt kleindochter Emma binnen en die krijgt gelijk van Jenny twee worstenbroodjes, zelf gebakken door Jan. Emma eet de broodjes met smaak op: "Wat was dat lekker opa!" Jan en Jenny zijn nog goed bezig en wij hopen dat dit nog vele jaren zo door mag gaan. Wij nemen afscheid. Het was gezellig om een artikel te schrijven van dit echtpaar.

Dirk Brugmans

Huwelijksjubileum 55 jaar

Toon en Jennie van Loon waren 55 jaar getrouwd

Op zaterdag 25 november verhuizen van Wellseind naar de Boterbloemstraat 11 in Nederhemert en op woensdag 29 november ben je 55 jaar getrouwd. Eerst woon je in de gemeente Maasdriel en nu in de gemeente Zaltbommel. Dat overkwam Toon (82) en Jennie (78) van Loon - Robbemondt. Maar daar komt nog iets bij, want Toon woont eigenlijk in de gemeente Woudrichem. Hoe kan dat, zult u zich afvragen? Toon en Jennie woonden 44 jaar aan de Klemit 7 in Wellseind, want Toon had een eigen garagebedrijf, wat later overgenomen is door zijn zoon Johan. Toon,

zoon van Johan en Dien van Loon, heeft lichamelijk flink in moeten leveren de laatste jaren. Hij heeft een herseninfarct en een hersenbloeding gehad. Kwam vanuit bed in de rolstoel terecht en had veel verzorging nodig. Daarom kwam Toon een jaar geleden terecht in het verzorgingshuis 'De Notenhoff' in Andel en dat dorp ligt weer in de gemeente Woudrichem. Hij woont op een kamer in 'De Notenhoff' en heeft het daar goed naar zijn zin.

'Ja', zegt Toon, 'het kan niet anders'. Het echtpaar heeft 3 kinderen. De oudste, Jeanette, woont in Ootmarssum, terwijl Anja in Baarn woont en Johan in Nederhemert. Het bruidspaar heeft 10 kleinkinderen. Toon werkte

al vanaf zijn jeugd jaren in de fietsenzaak van zijn vader aan de Wellseindsedijk/Klemit in Wellseind. Heeft samen met zijn vrouw in 4 huizen gewoond aan de Klemit. Bouwde daarna een dubbelhuis met garage erachter want Toon repareerde en verkocht inmiddels ook auto's. Toen hij 65 jaar werd, deed hij de zaak over aan Johan, die nu al 5 jaar een werkplaats/garage heeft aan de Ambachtshof in Nederhemert. Maar Toon bleef niet stil zitten na zijn pensioen en hielp zijn zoon met van alles, totdat het lichamelijk niet verder meer ging. Altijd hard gewerkt en dan ineens kun je niks meer, dat valt niet mee. Toon was verbonden aan het Wells Kerkkoor en vele jaren lid van 't Hemerts Visserskoor. Enkele maanden geleden is Toon benoemd tot erelid van dat koor en daar is hij heel blij mee. De oorkonde hangt aan de muur in zijn kamer. In zijn jeugd jaren was alles voetbal wat de klok sloeg bij Toon. Hij voetbalde bij WSV Well en speelde 500 wedstrijden in het 1^e elftal, waar hij ook een keer kampioen mee geworden is. Jennie van Loon is geboren in Well en is een dochter van Kees en Anna Robbemondt. Jennie is ook een echte zakenvrouw. Zij heeft veel en hard gewerkt binnen de zaak van haar man. Toen Toon de fietsenzaak van zijn vader over nam, deed Jennie het financiële werk en ging met rekeningen op pad om zo geld binnen te krijgen.

Ze had dan ook haar vaste koffiadressen. Heeft ook jarenlang heel veel taxi gereden. Lucas Groeneveld uit Wellseind vervoert ze om de 14 dagen nog steeds naar een zorgboerderij in Raamsdonk en dat doet ze nog altijd met plezier, al 9 jaar lang. Voor de garage van haar zoon haalt ze af en toe onderdelen. In haar jeugd jaren heeft ze altijd thuis in Well gewerkt in het gezin dat 9 kinderen telde, maar af en toe ging ze ergens werken om zelf een zakcentje te hebben. Het echtpaar trouwde op het gemeentehuis in Ammerzoden. Ook was er een trouwdienst in de Hervormde kerk van Well waar Ds. Sjollema in voor ging. De preek staat nog op papier en die bewaren ze goed. Jennie gaat soms 2x op een dag naar haar man in Andel en die is daar heel blij mee. En nu verhuisd vanuit Wellseind naar Nederhemert, een hele verandering. Ze is er heel blij mee, vertelde Jennie. Ze heeft er eerst tegenop gezien maar heeft veel hulp gekregen van haar kinderen, van vrienden van Johan en van andere mensen. Is enorm opgevangen door de buurt in de Boterbloemstraat. Zij is daar zeer van onder de indruk. Gelukkig bestaat naastenliefde nog!

Dirk Brugmans

Huwelijksjubileum 65 jaar

65 jaar getrouwd

Op zondag 24 september waren Jan Pieter (90) en Leny (88) Vos 65 jaar getrouwd. Alle kinderen kwamen die zondagmorgen wat drinken in de tuin, want het was prachtig weer. Het feest werd gehouden op de donderdag daarna in het Hippisch Centrum in Kerkwijk, bij hun dochter en schoonzoon, waar velen het bruidspaar kwamen feliciteren. Toen Jan Pieter en Leny 65 jaar geleden trouwden waren er ongeveer 45 gasten op dat feest. Twee zijn daarvan nog in leven, Anneke Struijk - Bouman uit Bruchem en Hans van Ooijen uit Heesbeen en die waren nu ook weer op het feest. Ook burgemeester P. Rehwinkel was op maandag op bezoek geweest namens de gemeente en vertelde dat het uitzonderlijk is en niet veel voor komt dat een echtpaar 65 jaar getrouwd is. Hij wilde een foto van hun drieën maken, maar wie maakt die foto? Rinus Bracht die langs kwam lopen werd door de burgemeester van de weg af geplukt en maakte de foto. Het echtpaar heeft een aanhang van 63 kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen die allemaal op het feest waren en nog geregeld binnen lopen op de Hophoven 3. Felicitaties en meer dan 90 kaarten kwamen binnen en vele telefoontjes. Nu is het allemaal mail, app en weet ik nog meer, maar vroeger waren het telegrammen, vertelt Jan Pieter en Leny laat de telegrammen van toen zien, twaalf stuks, mooi om zoiets te bewaren

Dirk Brugmans

Jeugdontmoetingsdagen

Jeugdontmoetingsdagen 2017

De Jeugdontmoetingsdagen mochten dit jaar alweer voor de 28^e keer worden georganiseerd. Dit jaar was het op 20, 21 en 22 oktober. Het was weer een mooi weekend, waarin we echt hebben genoten met elkaar.

Vrijdagavond om half acht gingen de dagen van start. Ongeveer 50 jongeren uit heel het land kwamen aan in Nederhemert bij het verenigingsgebouw. Voor het spel van deze avond moest iedereen bij binnenkomst de telefoon inleveren, zoals je begrijpt ging dit niet zonder slag en stoot. Toen vervolgens iedereen het programma van het weekend in handen had gekregen, kon Diane van der Vliet het weekend aan de hand van een gedeelte uit de Bijbel met ons beginnen.

Na de opening werd het tijd om elkaar wat beter te leren kennen. Dit hebben we gedaan met behulp van het bekende spel

'krantenmeppertje'. Natuurlijk hebben we nog het hele weekend om elkaar te leren kennen, maar dit zorgde ervoor dat het ijs gebroken was. Na dit spel kwam dan toch eindelijk de onthulling waarom we die telefoon allemaal in hadden moeten leveren. We werden die avond namelijk ergens gedropt. Bij de kerk werden we eerst nog geschminkt, natuurlijk zat de ene er nog erger onder dan de ander. Vervolgens moesten we met heel de club in een vrachtwagen van Oomen transport. De deuren werden gesloten en de vrachtwagen begon te rijden. Zoals je kunt begrijpen was het

aardedonker in de vrachtwagen, we hadden geen idee welke kant we op gingen en dat zorgde wel voor wat gegil. Toen we uiteindelijk op de plaats van bestemming waren aangekomen werd het tijd om de bare toch te gaan lopen. We waren verdeeld in verschillende groepen en onderweg waren er spellen uitgezet om met twee verschillende teams tegenover elkaar te spelen. De tocht eindigde in de achtertuin bij Nico van Aken. Daar konden we onszelf lekker opwarmen bij het kampvuur en een warm hapje met een drankje mochten niet ontbreken. Toen werd het tijd om naar de gastgezinnen te gaan en een lekkere warme douche te gaan nemen. Dit betekende dat de eerste avond alweer voorbij was gevlogen.

Op zaterdagochtend zijn we om half 10 in Rehoboth begonnen met een dagopening en de uitleg van de dag. Als eerste zijn we een vossenjacht gaan doen. De vossen, die bestonden uit de JV-leden van Nederhemert,

gingen eerst op weg naar Zaltbommel om zich

te gaan verspreiden in de stad, na enkele minuten mochten de gasten volgen. De leukste creaties van vossen liepen door de stad heen, veel mensen die aan het winkelen waren vroegen zich af wat er toch allemaal aan de hand was. Het was een gezellige morgen en bijna alle vossen waren gevonden toen het tijd werd om te stoppen.

De lunch bestond uit een picknick aan de waal. Na de lunch werd het tijd om door te gaan naar Oisterwijk. Waar we op de wel bekende trapkarren van Piet Plezier een puzzel route mochten gaan afleggen, door de mooie bossen van Oisterwijk. De man die alles uitlegde voorspelde al dat het niemand zou lukken de route foutloos te fietsen, wie het wel lukte kreeg van hem een fles trappistenbier. Wij dachten natuurlijk dat het ons wel zou lukken, maar nee hoor het was niemand gelukt. Echt werkelijk overal zat iets achter. Wel was het een super gezellige en leuke rit om te trappen.

Na een lange, intensieve dag werden we in Rehoboth verwelkomd met heerlijke friet. Na het eten kwam dhr. Bor uit Poederloijen, als gastspreker. Het thema van de jeugdontmoetingsdagen was 'Geboeid'. Dhr. Bor vertelde over zijn ervaring als evangelist in de gevangenis van Gent. Het was echt een hele boeiende avond. Na afloop was er nog

een lekker drankje met een warm hapje en hebben we nog even na zitten praten over de leuke en gezellige dag.

Op zondag bezochten we met de gastgezinnen de ochtenddienst. Deze morgen was het thema 'Geboeid en toch vrij'. Om drie uur in de middag hadden we met elkaar een preekbespreking over de preek van die ochtend. De avondkerkdienst bezochten we gezamenlijk als groep. Deze dag was dominee

Bristra in ons midden. Na de kerkdienst was er gelegenheid om nog wat na te praten onder het genot van een bak koffie en wat lekkers. Daarna werd het toch echt tijd om afscheid te nemen van elkaar, een moment dat iedereen eigenlijk zo lang mogelijk wil uitstellen. Na het afscheid was er nog gelegenheid om te zingen bij het kerkorgel. Dit is elk jaar weer erg mooi. Daarna moesten we er toch echt aan geloven dat de Jeugdontmoetingsdagen alweer voorbij waren.

We kijken met dankbaarheid terug op 3 mooie, bijzondere en gezellige dagen met elkaar.

Rianne van den Berg en Niels van Klinken

Aan boord van de 'Verwachting'

Aan boord van de Verwachting – deel 2

In het eerste stukje heb ik iets geschreven over de allereerste belevenissen op de Verwachting. Nu wil ik graag beginnen met te schrijven over een prachtige dag: onze trouwdag! Op 19 april 2012 was het eindelijk zover! We stapten letterlijk en figuurlijk samen in het huwelijksbootje. 's Morgens hebben we foto's gemaakt onder andere in de haven van Haaften. Daar lagen de 'Verwachting', 'Spes Salutis' (schip van mijn schoonvader), 'Vagrant' (ex-schip van Floris en Willie) en mijn vaders boot (EH 23 Meiny Aline), helemaal versierd met vlaggen. Een mooie traditie in de scheepvaart! We hebben ook nog een rondje gevaren met mijn vaders boot. Erg leuk dat dit mogelijk was!

Tijdens de huwelijksceremonie in het gemeentehuis en de trouwdienst werd het schippersleven ook nog een aantal keer aangehaald. De tekst waarover de dominee preekte, was Psalm 62:6, waarin staat: 'Doch gij, o mijn ziel! zwijg Gode, want van Hem is mijn verwachting'. Dit vonden we bijzonder, omdat de dominee natuurlijk wel wist dat de naam van het schip Verwachting is, maar niet dat Gijs ook door een preek over deze Psalm aan de naam gekomen was.

Een scheepsnaam wordt meestal niet zomaar gekozen en heeft vaak een betekenis. Gijs heeft deze naam destijds gekozen, omdat hij zijn hulp, kracht, bescherming en wijsheid alleen van de almachtige God *verwacht*(te). Dit schip en het daarbij behorende werk heeft hij van de Heere gekregen en daarom vond hij het ook mooi om niet 'alleen' te gaan varen, maar in afhankelijkheid van Hem!

Er wordt regelmatig door anderen gevraagd hoe hij aan deze naam is gekomen. Ook worden er weleens grapjes gemaakt. Als hij bijvoorbeeld een sluis oproept om te schutten, zegt de sluismeester: 'Het is de verwachting dat de Verwachting met de volgende ronde mee kan schutten 😊.'

Maar goed, weer terug naar de trouwdag! Na de kerkdienst was er een kinderreceptie, waarbij ik eigenlijk ook afscheid nam van mijn leven als juf - al besepte ik dat toen nog niet helemaal... Na een heerlijk diner volgde een mooie receptie (waarbij ik ook nog een soort schippersvrouwtest moest doen en natuurlijk drastisch zakte, maar gelukkig toch een diploma kreeg 😊) en daarna gingen we naar het schip. Gijs tilde me over de drempel, want zo hoort het natuurlijk, maar het ging niet zo gemakkelijk als bij een gewoon huis... zo'n griezelig draaitrappetje op en door zo'n smalle deuropening!

De volgende dag gingen we al een klein stukje varen naar Werkendam. Bij een werf moesten enkele reparaties aan het schip gedaan worden. Ondertussen gingen wij op huwelijksreis. Natuurlijk was het fijn, maar toch waren we stiekem blij toen we weer veilig aan boord waren in ons gezellige roefje (scheepswoning)!

Kerkelijk zijn we lid bij de Hersteld Hervormde Gemeente in Nederhemert. Maar de kerkdiensten daar kunnen we maar af en toe bezoeken. Daarom bekijken we altijd als we ergens het weekend liggen of en waar we naar de kerk kunnen gaan. Dit heeft ook echt wel z'n charme. Al vond ik het in de begintijd (toen er nog geen kinderen waren), maar wát fijn dat we samen konden gaan. De eerlijkheid gebiedt me ook wel te zeggen dat ik de eerste keer in zo'n nieuwe kerk maar weinig meekreeg van alles wat er gezegd werd. Er was ook zoveel te zien... Nu hebben we echt onze 'vaste plekken' en het is ook leuk als mensen je herkennen of op de koffie vragen.

Als je met andere schippers in een haven of langs de vaarroute ligt, zijn dat de 'buurmannen en buurvrouwen'. Vaak nodigen we elkaar ook uit om (een gedeelte van) de zondag samen door te brengen. Ook al ken je ze nog niet of spreek je ze maar af en toe, toch

is het meestal erg fijn! Je zit (letterlijk en figuurlijk) in hetzelfde schuitje en dan is het 'schipper-zijn' echt iets wat samenbindt. Het is ook leuk om ervaringen uit te wisselen, zo kun je weer veel van elkaar leren. En de kinderen (als die er zijn) hebben weer eens een ander speelkameraadje. Die eerste zondagen van ons huwelijk zijn we in Werkendam naar de kerk geweest. We kregen gelijk een uitnodiging van mensen uit de kerk en van andere schippers. Heel mooi als er zoveel gastvrijheid wordt getoond! In Breukelen geeft de koster altijd een seintje aan de dominee dat er schippers zijn en dan wordt er tijdens de dienst ook voor hen gebeden.

Voor mij was het een hele belevenis toen we onze eerste reis samen gingen maken. Eerst voeren we naar Amsterdam. Een mooi gezicht altijd, zo'n grote stad en dan de havens: wat een schepen en zeeboten! Ondertussen ben ik

eraan gewend, maar als we bezoek aan boord hebben, kijken ze altijd hun ogen uit! Als het moment om te laden gekomen is, worden we gebeld en vertrekken we naar de zeeboot, om daar een grondstof voor veevoer te gaan laden. Mijn nichtje vroeg eens aan Gijs wat hij vervoert. 'Veevoer', zei Gijs. Ze verstond het verkeerd en vroeg zich verbaasd af hoe hij al die dieren in het ruim kreeg 😊.

Naast de zeeboot ligt een ponton waar wij aanmeren. Op dat ponton staat een weegtoeren. Alle lading die door kranen uit de zeeboot wordt gehaald, komt eerst in de weegtoeren en wordt via een soort slurf bij ons in de ruimen gedeponneerd. Gijs moet ervoor zorgen dat de luiken van de ruimen opzij zijn geschoven en soms moet hij ook het schip verhalen (naar voren of achteren leggen). Ook draagt hij er zorg voor dat de lading netjes recht ligt (anders liggen we scheef), soms moet hij dan scheppen (met een schep de lading beter verdelen). Hij kijkt ook uit dat we

niet te diep beladen worden, anders is er een kans op een boete. We laden ook wel eens uit grote opslagloodsen. Meestal in Nederland (Amsterdam / Rotterdam), soms in Duitsland of België.

Zodra we vol (beladen) zijn, vertrekken we. Meestal vaar ik dan het eerste stuk (dit deed ik in het begin nog niet zelfstandig) en spuit Gijs het schip af. Dit moet na elke laad- en losbeurt, omdat het schip dan vaak helemaal onder het veevoer zit. Na verloop van tijd gaat de lading aankoeken, dus het is belangrijk dat er steeds goed schoongemaakt / geboend wordt. Gijs houdt tijdens zijn werkzaamheden contact met mij door middel van een portofoon (soort walkietalkie). Via het marifoonverkeer kunnen we dan toch met elkaar praten. Uiteraard moeten we hem dan wel even op een ander kanaal zetten.

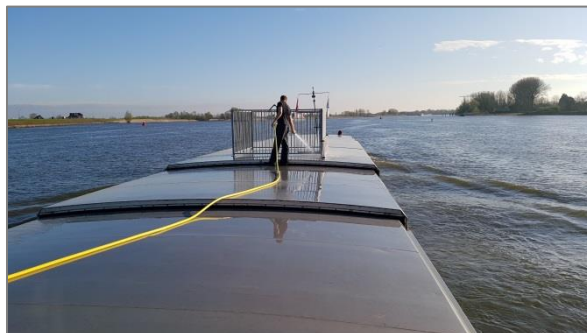
In de begintijd van ons huwelijk maakte ik een blunder... De marifoon stond nog op het sluiskanaal. Ik zag Gijs bezig met zijn werk en in een verliefde bui zei ik wat lieve woordjes. Maar hij reageerde niet. Dus ik zei: 'Hoor je me niet, lieverd?' Toen zei een mannenstem: 'Mevrouw, wilt u dit soort informatie via een ander kanaal communiceren?' O... het schaamrood stond me op de kaken!

Eerst hadden we een oude portofoon, die het heel vaak niet deed. Dat was echt vervelend, want de instructies van Gijs zijn echt belangrijk. Ik moet dan direct handelen. Want als ik het dan niet hoor, zorgt dat voor heel spannende momenten (een andere keer meer daarover). Gelukkig hebben we nu alweer lange tijd een nieuwe. De benaming 'buurman' overigens wordt ook gebruikt voor schippers van schepen die vlakbij varen. Er wordt dan bijvoorbeeld via de marifoon gezegd: 'Buurman, kan ik u voorbijlopen (inhalen)?' De marifoon is echt een heel makkelijk middel om contact te hebben met elkaar, andere schippers, sluismeesters en brugwachters.

Gijs betrok mij direct bij alles wat met het bedrijf (want een schip is eigenlijk een klein bedrijf) te maken had. Dit was intensief, maar ook heel leuk. Ik weet nog dat ik tijdens een van de eerste reizen een nieuwe factuur mocht ontwerpen. Facturen worden verstuurd naar het bedrijf dat ons bevracht. Wij varen voor Groan B.V. uit Giessen. De eerste jaren regelde dorpsgenoot Adriaan Egas al onze reizen. Er zijn ook schippers die op de 'vrije

markt' varen. Zij moeten alle reizen zelf regelen. Wij vinden het heel fijn dat we vast werk hebben. Vaak krijgen we ook nog meerdere keuzes en in goed overleg komen we er altijd uit wat de nieuwe reisbestemming gaat worden.

Na enige tijd kwamen we achter een heel mooi feit... ~ Wordt vervolgd ~

Rosalien Hovestadt-Heikoop

Huizen met een naam: 'De Schoolhof'

Huizen met een naam

In Nederhemert staan op verschillende huizen namen die een betekenis hebben. Elke keer als de dorpskrant uit komt schenken wij aandacht aan een naam op een huis in Nederhemert. Deze keer een naam op het huis van René en Rianne Vos, die wonen aan de Schoolstraat 4. Op dat huis staat 'DE SCHOOLHOF'. Wat zou dat betekenen? Je zou gelijk denken dat het met de school te maken heeft, want die staat schuin tegenover dat huis, maar dat is helaas niet waar. René en Rianne Vos hebben jaren geleden dit huis gekocht van de familie Hobo. Dick en Piet Hobo hebben in hun huis gewoond. Volgens René is het huis gebouwd op een stuk grond met de naam 'De Schoolhof'. Voor meer informatie ging ik naar Jan Pieter Vos, want die weet alles. Hij vertelde dat het stuk land vroeger van hun familie was, maar verkocht was aan de familie van Piet Hobo, die daar samen later met haar man Dick een huis op heeft gebouwd en de naam 'De Schoolhof' heeft gegeven.

Dirk Brugmans

De Hèmertse keuken

Receptenboekje "De Hèmertse keuken".

Op 14 oktober jl. organiseerden de gezamenlijke verenigingen een verkoping ten bate van de kerk. Nieuw dit jaar op de verkoping was het receptenboekje "De Hèmertse keuken". Graag vertellen wij hier hoe dit receptenboekje is ontstaan.

Binnen vrouwenvereniging "Priscilla" is een crea-commissie gevormd, die samen steeds creatieve ideeën aanlevert om gezamenlijk aan de slag gaan voor de jaarlijkse verkoping in oktober. Vorig jaar was het idee ontstaan om een receptenboekje op te stellen van recepten die door de leden konden worden ingeleverd. Velen gaven aan de oproep gehoor en de recepten kwamen binnen! Zo ontstond er een echt "Hemerts" boekje.

Vervolgens werd het even puzzelen hoe we het zouden aanpakken. We wilden een gezellig boekje maken wat in iedere keuken

thuishoort. Toen bij mij thuis het idee op tafel kwam, boden onze drie oudste

dochters meteen aan om te helpen. De één wilde de recepten uittypen, de ander wilde de opmaak verzorgen en de ander weer helpen

met de uitvoering. Allemaal vrijwillig om de kerk te steunen!

In totaal verzamelde we zo'n 60 recepten. We kozen er samen 12 om extra uit te lichten. Deze recepten hebben we met z'n vieren klaargemaakt. Toen zijn we in de Molenstraat samen gekomen. Daar hebben we de gerechten in de juiste kleuren en op mooie schalen e.d. gefotografeerd. Dit was nog een hele klus, maar met elkaar reuze gezellig om te doen. En lekker! Want aan het einde van de dag hebben we met het hele gezin van alle klaargemaakte gerechten heerlijk gegeten.

Toen kon het boekje in elkaar worden gezet en naar de drukker gestuurd. De jongste meiden maakten thuis er een mooi, handgeletterd bord bij en zo stond het boekje op de verkoping te koop! Diezelfde dag werden er bijna 100 exemplaren verkocht, waar wij als vereniging heel blij mee zijn!

Ook nu wordt er nog met regelmaat om een boekje gevraagd. En ze zijn nog te koop! Heeft u ook interesse, kom dan gerust bij ons langs op Molenstraat 76! Het boekje kost € 9.50 en de opbrengst komt geheel ten goede aan de Hersteld Hervormde Gemeente van Nederhemert.

Namens vrouwenvereniging "Priscilla", Adrie Bouman

Een 50 jarige

Op dinsdag 7 november werd Marie Verploegh in de Ormelingstraat, 50 jaar. De overburen van Dick en Marie, Karin Kuipers en haar zoon, maakten een spandoek met opschrift: "Bakker we hoeven vandaag geen gebak, we hebben al een "oude" taart. (Dick is namelijk jaren bakker geweest in ons dorp). Vlaggetjes en bordje met 50 ontbraken ook niet voor het huis.

Een aap in de boom...

We kregen een tip van Anna van den Oever dat op de tweede boom op de oprit bij familie Groeneveld ('t Hoog Huys) een aap zat. Een aap in de boom gegroeid, eigenlijk op de boom gegroeid.

Het klopte inderdaad, vandaar deze foto, ja hij kijkt je zelfs na!

Maar is het een aap of een poes? Mijn kleindochter zei: "Het is een meisje!"

Wel mooi! Bedankt Anna voor de tip.

Column Jan van Wijk

Ik onderbreek mijn verhalen over de Hemertse families om onze zeer gewaardeerde lezers te

wijzen op andere interessante zaken uit het verleden. Op de website www.delpher.nl bevindt zich een enorm archief van oude Nederlandse kranten vanaf het jaar 1618. Het zoekwoord 'Nederhemert' levert duizenden treffers op. Het is alleen vervelend dat nagenoeg alle berichten over ons dorp talloze keren op dezelfde manier vermeld worden. Ik heb er niettemin een aantal uren in gegrasduind en trof er verschillende interessante berichten over Nederhemert aan. Ze werpen nog een beter licht op onze geschiedenis.

Het oudste krantenbericht over Nederhemert, wat hierbij afgedrukt wordt, dateert uit het jaar 1716 en staat in de **Oprechte Haerlemsche courant** van 29 september 1716. Baron Van Vittinghof, de kasteelheer, wil op de 1^e oktober van dat jaar het hout en het metselwerk van een *Stander Koorn-Wind-Molen* te koop aanbieden plus 14 'schoone Ype-Boomen'. Je kunt aan de afdruk wel zien dat het Nederlands uit het begin van de 18^e eeuw totaal anders was dan dat van nu. Uit dit krantenbericht blijkt dat onze baron toen luitenant-generaal in het Nederlandse leger was. Hij voerde als zodanig het bevel over de cavalerie: vroeger waren dat de paarden, tegenwoordig zijn dat de tanks. Deze baron heeft zijn praalgraf in de kerk op het Eiland en hij ligt daar in steen uitgehouwen in volle wapenrusting. Hij was van Duitse afkomst en heeft het kasteel en alles wat erbij behoorde voor f. 8.000,00 (€ 3.600,00) gekocht

van de toenmalige armlastige bewoners ervan. Dat was weinig geld voor het kasteel met al het land erbij.

De andere foto heeft betrekking op mijn volgende onderwerp: de brug over het Heusdens Kanaal. Tegenwoordig ligt er een hoge betonnen brug die de baileybrug (met de beruchte stoplichten) van vlak na de oorlog heeft vervangen. De eerste brug is een mooi staaltje van bruggenbouw. Het meest opvallend zijn de brugwachterswoningen aan weerszijden van het kanaal. In een van die woningen heeft mijn tante Rens Bouman-Bax een deel van haar jeugd doorgebracht omdat haar vader Johannes Bax daar brugwachter was. Zij vertelde mij ooit dat je altijd moest traplopen om 'in huis' te komen. Haar vader hield zijn kinderen altijd voor dat zij nooit 'leeg' moesten lopen. Dat wil zeggen dat ze altijd iets mee moesten nemen, hetzij naar boven of naar beneden. En: deze woningen waren altijd moeilijk warm te stoken.

Volgens een krantenbericht uit 1893 is de stalen bovenbouw van deze brug aanbesteed voor f. 103.750,00. De laagste inschrijver was een zekere A. Lecocq uit Halle in België. In het jaar 1896 is de brug in gebruik genomen. Het draaibare middenstuk - tussen de twee bogen - werd elektrisch bediend. Dat was hypermodern in die tijd. De krant zegt er echter bij dat, mocht er geen stroom zijn, de brug ook op de gewone manier kan worden bediend, met handkracht dus. Het geheel van brug en torens vormde 'een schoon gezicht' zo schreef de toenmalige journalist in 'De Amsterdammer'. En daar heeft de man gelijk in gehad! Op 11 mei 1940 is het draaibare deel van de brug opgeblazen door het Nederlandse

leger om de Duitse opmars te vertragen. Een kwartier later trof de brug over de Bergse Maas hetzelfde lot.

De bouw van de brug over het Heusdens Kanaal was onderdeel van een groots plan van de overheid - bedacht door de bekende ir. Lely - om de Maasmond te verleggen. Voor 1904 lag de hoofdstroom van de Maas langs Nederhemert-Noord, dus de Maas tussen Noord en Zuid. De rivier stroomde ook langs Heusden en boog toen via een smallere stroom via het latere Heusdens Kanaal langs Wijk en Aalburg, Veen etc. af richting Gorinchem. Het Heusdens Kanaal is in feite een verbetering van de Maasbedding zoals die er eerst lag.

Door deze situatie was het gebied heel gevoelig voor overstromingen. Rond 1900 is de Maas bij Well afgedamd door de aanleg van de Eilandse dijk. Vanaf Heusden is toen de Bergse Maas

gegraven.

Deze verschaft de Maas een nieuwe monding in de Amer bij Geertruidenberg (vandaar de naam *Bergse Maas*) om vervolgens uit te komen in het Hollands Diep en het Haringvliet en verder naar de Noordzee toe. In augustus 1904 heeft koningin Wilhelmina de opening van het geheel verricht. Daarbij hoorde ook de nieuwe Andelse Sluis. Daar staat een gedenksteen die hieraan herinnert. De meeste lezers kennen Henk Knoop nog wel. Hij kwam nogal eens op de tv en mocht daar ook eens vertellen over het bezoek van de koningin toen. Henk vertelde dat het toen net zulk best weer was. 'Wat was het toen een weer, hè Els?' zei hij in dat interview. Els was zijn oudere zus die erbij zat.

Jan van Wijk

De Heer Luytenant Generael Baron van Vittinghoff, Vrijheer van Neder-Hemert, &c., is op Donderdag, den 1 October, 1716, vergaen zijnde het een of 't ander te kopen, kan sig daer voor de Verkoopinge adresseren op het Casteel tot Neder-Hemert boven Heusden by den Secretaris Wideman, alwaer verder onderrichting te bekomen is.

Gezien in het dorp...

Vlag van Nederhemert aan een huis aan de Kapelstraat

Winkelwagentje als zwerfafval op de nieuwe rotonde

Sneeuwpoppengezin bij familie van de Werken in de Tuinstraat

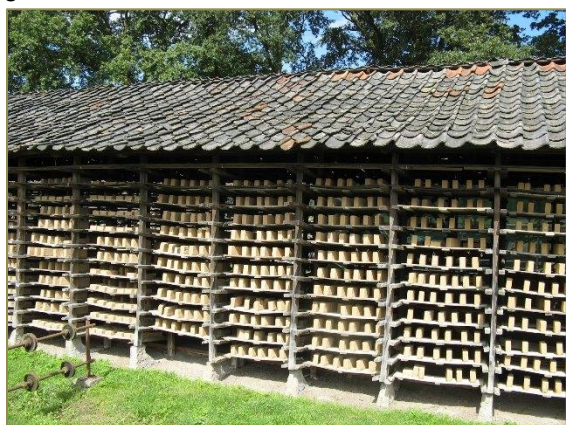
Sneeuwpopfamilie na zware sneeuwbuien bij familie Strujs in de Ormelingsstraat

Steenfabriek “De Rijswaard”

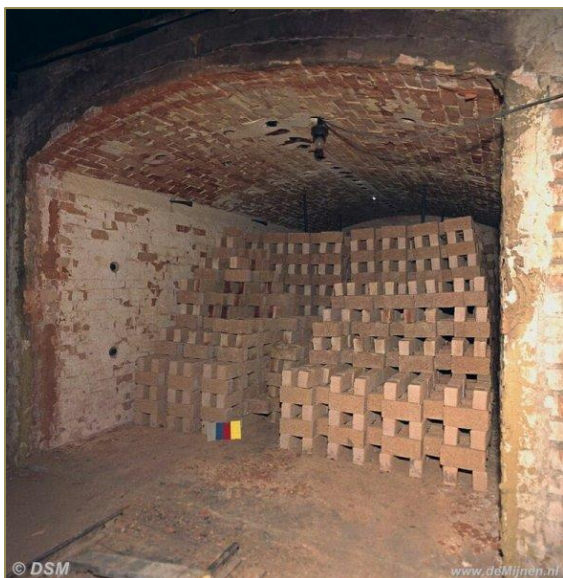
Steenfabriek De Rijswaard 3

Rond de zestiger jaren van de vorige eeuw kocht de steenfabriek de klei op de uiterwaarden van Wijk en Aalburg. Deze klei werd met vrachtwagens vervoerd over de dijken. Dit heeft niet lang geduurd, want de dijken waren niet bestand tegen zulk zwaar vervoer en de verkeersveiligheid was ook niet optimaal. Er gebeurde nogal eens een ongeluk. In Well reed zo een vrachtwagen met klei een boer uit Nederhemert van de dijk. Daarom werd aan de Wijksewaard een losplaats aan de Maas gebouwd. Daar konden zij toen de klei in schepen storten, die daarna dwars over de Maas voeren naar de fabriek waar zij weer door een kraan werden gelost. Daar werd de klei weer op wagens geladen die de klei naar het opslagdepot vervoerden. Nu gebeurt dit nog steeds, maar niet van uit Wijk maar van elders. Als de klei in de fabriek kwam, werd deze gemengd. Of het waar is weet ik niet, maar ik heb mij weleens laten vertellen dat dit vroeger met blote voeten gebeurde. Wanneer de klei voldoende gekneet was, ging hij in vormen. Deze hadden de maat van de steen. Ik weet niet meer hoeveel vakjes er op de vorm zaten, ik dacht van 5 of 6. Eerst deden ze wat zand in de vorm zodat de klei er niet aankleefde. De klei die boven de vorm uit kwam streek men met een groot mes er af.

Dan werd de vorm omgedraaid op plankjes. Dit noemde men ovensplangeskes. Daar kwamen dan die verse stenen op te liggen om te drogen. Toen steenfabriek De Rietschoof dicht ging, heeft De Rijswaard daar al die plankjes opgekocht. Daarom heb ik toen dagenlang met tractor en wagen al die plankjes vervoerd. De plankjes met de voorgevormde stenen werden met de hitten naar de drooghutten gereden. Deze drooghutten waren langgerekte gebouwen met allen een pannendak. Daaronder zaten rekken waar men die plankjes inschoof. Omdat deze hutten geen zijwanden hadden, kon het gebeuren, als er bijvoorbeeld een zware bui aan kwam, met veel wind en soms hagel, dit op de natte klei kwam waardoor zij misvormde. Daarom stonden er bij die hutten altijd rietmatten klaar om de stenen daartegen te beschermen. Aan de andere zijde van de oprit, dus aan de binnenkant van de dijk, stonden 4 huisjes onder een kap. Deze waren van de fabriek, de zogenaamde ovenshuisjes. Als er dan een bui aan kwam, waren de vrouwen van die arbeiders verplicht om de rietmatten mee op te zetten. In mijn jeugd stond er midden op het dak van de fabriek een torentje waar een bel in hing. Deze werd gebruikt bij aanvang van werk- en schaftijd. Maar dat belletje klingelde ook als er zware bui verwacht werd. Dus als die vrouwen het belletje hoorden gingen zij matten, zo werd dat toen genoemd. Waar nu de betonfabriek staat, behoorde in mijn jonge jaren nog bij de steenfabriek. Hier stonden ook van die drooghutten. De rest was weiland waar onze koeien nog op gelopen hebben. Wanneer de stenen voldoende gedroogd waren, werden zij met de hitten naar de steenfabriek gereden om gebakken te worden. Voor iedere hit waren 3 karren. Eén kar werd met stenen geladen, de andere was om de stenen te lossen en de derde kar was onderweg. Wanneer de volle kar bij de oven aan kwam, werd hij los gemaakt en de lege weer achter de hit gekoppeld. Intussen werden de stenen van de volle kar met een kruiwagen de oven in gereden. Dit deden de inkruiers. Deze ovens waren net tunnels. De zolder was een boog, zodat deze niet in kon storten. De stenen

werden een klein eindje van elkaar opgetast zodat ze rondom goed doorbakken werden. Nu kwam het weleens voor dat tijdens het bakken wat stenen omvielen in de richting van het vuur. Dat werd dan een hele vervormde klomp, die bikkelhard werd. De onderste stenen, die kort bij het vuur hadden gestaan, waren soms harder dan de bovenste. Deze werden door sorteerders apart gehouden. Deze sorteerders werden ook wel klinkers genoemd. Dit komt omdat, als zij twijfelden, ze de stenen tegen elkaar sloegen. Als ze hard waren, gaven zij een fel geluid. Waren zij zachter, dan klonken zij dof. De hardere stenen werden meestal gebruikt voor de onderste lagen aan een buitenmuur. Wanneer de oven vol was werd het kruigat met leem dichtgemetseld, zodat hij weer makkelijk was open te breken als de stenen gaar waren. Er stonden verschillende ovens naast elkaar. Wanneer dan de ene vol was kon men weer een andere leegmaken. Als tenslotte de stenen lang genoeg in de oven hadden gestaan, ik meen 10 dagen, werd de ingang weer afgebroken. Ik kan me nog herinneren dat er dan een verschrikkelijke hitte uitkwam. Als de grootste hitte eruit was, werd hij zo snel mogelijk door de uitkruiers weer leeg gemaakt, zodat er weer andere stenen in konden. Omdat de stenen nog heel warm waren als de uitkruiers begonnen en om te voorkomen dat hun vingers verbranden, gebruikten zij koentjes. Die maakten zij van een binnenband van een auto. Zij knipten eerst een rond stuk ter grootte van een halve hand en maakten er

enkele sneetjes in waar hun vingers door konden. Aan de bovenkant van hun vingers was het dan net of zij zwarte ringen aan hadden. Ik ben enkele keren in zo'n oven geweest als zij aan het uitkruien waren, maar was altijd zo weer buiten omdat het daar zo warm en benauwd was. Ik heb voor deze mensen altijd bewondering gehad omdat zij daarin konden werken. Maar het ergste was soms het weer. In de oven een hitte en buiten vorst of regen. Het verschil in temperatuur binnen of buiten was soms meer dan 80 graden. Van uit de oven gingen zij naar het tastveld en de stenen werden daar opgestapeld. Als het tastveld vlak bij de oven was, reed men met de kruiwagen daarnaartoe. Was het verder, dan gebruikte men de hitten. Wanneer een vrachtwagen bij een tast met stenen stond, hielpen er ovensgasten mee laden. Onvoorstelbaar hoeveel stenen zij in een greep op wagen tasten. Zodoende was hij nog snel vol. Ik heb een vrachtrijder gekend die drie keer per dag naar Ede ging. En toen hadden wij niet de wegen van nu. De reis ging meest over dijken. Als hij 's avonds thuiskwam, zette hij de wagen op de fabriek naast de tast en dan ging hij eten en slapen. Intussen werd de wagen geladen. De volgende morgen om 4 uur zat hij weer op baan met de vlam in de pijp.

(wordt vervolgd)

Gijs van de Werken

De laatste oorlogswinter op “Zuid”

De laatste oorlogswinter op Nederhemert-Zuid

Een halve kast en een sleutelbos

Drs. Ingrid D. Jacobs¹

Met het naderen van het geallieerde front in september 1944 trokken de Duitse troepen die Nederland bezetten zich terug, ook via het Eiland Nederhemert naar het Noorden, over de grote rivieren. Het front stagneerde in de winter van 1944-1945 – na de mislukte Slag om Arnhem – in het rivierengebied en het Eiland Nederhemert lag middenin de beschietingen. Omdat het te gevaarlijk werd voor de burgerbevolking moest iedereen het Eiland verlaten. De bewoners werden op 11 november 1944 gedwongen te evacueren. Ze namen slechts kleding, dekens, wat eten mee, en lieten verder alles achter. Het Eiland was leeg, op de bezetter na. In januari 1945 moesten ook de inwoners van Nederhemert-Noord evacueren.

Kasteel Nederhemert was in de Tweede Wereldoorlog bestemd als Rijksdepot. Dat betekende dat de Inspectie Kunstbescherming het geselecteerd had om er waardevolle collecties van musea in onder te brengen. Dat deed de Inspectie overigens met meer kastelen – Loevestein, Doorwerth, de Cannenburgh. Wie had toen verwacht dat het afgelegen en veilig gedachte kasteel Nederhemert juist in de frontlinie kwam te liggen?

¹Drs. Ingrid D. Jacobs heeft een eigen onderzoeksbureau op het gebied van cultuur en geschiedenis en houdt zich al vele jaren bezig met de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, en dan vooral met de menselijke kant. Zo schreef zij over de grootscheepse evacuaties van Rhenen en Arnhem. Daarover publiceerde zij en hield zij veelvuldig lezingen

De directeur van het Openluchtmuseum in Arnhem stuurde op 17 februari 1944 een wanhopig telegram aan de Inspectie Kunstbescherming en verzocht om evacuatie van zijn collectie. Het museum in Arnhem-Noord liep steeds meer gevaar gebombardeerd te worden; het lag immers dicht bij het ‘Duitse’ vliegveld Deelen. De directeur werd gehoord en op 2 maart 1944 kwamen er twee Rijnaken aan bij het Eiland Nederhemert. De ‘oude baron’ hielp zelf mee de spullen uit het museum naar zijn kasteel te brengen waar ze opgeslagen werden in de kelders en in de keukentoren. Waarom ging het? Om kasten, tafels, aardewerk, klederdrachten... In totaal zijn er 11 lange lijsten met genummerde voorwerpen bewaard. Behalve het Openluchtmuseum hadden ook particulieren hun waardevolle en dierbare voorwerpen en schilderijen in de kelders van het veilig gewaande kasteel ondergebracht. Veelal is bekend wat er was gestald en gelukkig had de familie Van Wassenaer ook inventarislijsten gemaakt met de belangrijkste voorwerpen en schilderijen per kamer in hun vooroorlogse kasteel. Interieurfoto's laten ons zien hoe het er uitgezien heeft.

Natuurlijk is bekend dat de Duitsers op het verlaten Eiland Nederhemert zich toe-eigenden wat van hun gading was. Duitse troepen huisden in het kasteel en in omliggende huizen en legden loopgraven aan op het Eiland. Er is toen heel veel vernield. In de middag van 12 januari 1945 brandde het kasteel door geallieerde beschietingen vanuit Heusden volledig af en werd nog veel meer verwoest. Of echt alles wat verloren ging verwoest is, dat blijft ongewis...

Na de bevrijding in het voorjaar van 1945 keerden de bewoners naar het Eiland terug. Hun mooie Eiland was herschapen in een grote vuilnisbelt, diverse woningen en het kasteel waren verwoest en geplunderd. Deuren en bedden uit de huizen waren gebruikt om de loopgraven te stutten. In de hoeken van die loopgraven lagen kapotte en bevuilde antieke zeventiende-eeuws Delftse borden, waar de Duitsers van gegeten hadden.

Het tapijt uit de grote eetkamer van het kasteel was gebruikt in de loopgraven langs de Bergse Maasdijk.

Een halve kast en de sleutelbos van het hek...Veel meer leek er vooralsnog niet te resten van de inboedel van het vooroorlogse kasteel Nederhemert. Hoewel er kort na het eind van de oorlog een sterrenkijker uit de torenkamer teruggevonden is in een badkuip in een weiland bij Hedel, en fraaie stoeltjes in Aalst stonden. Lang na de oorlog kreeg de 'oude baron' Jacob van Wassenaer die sleutelbos en ook een zware deurklopper met een leeuwenkop. Ze zouden van het kasteel zijn... De familie heeft ze altijd bewaard.

Veel uit de oorlogstijd is bekend. Veel nog niet, en in raadsels gehuld vanwege de evacuatie en de chaotische wintermaanden in de Bommelerwaard. Deze publicatie is bedoeld als een oproep aan de lezers om hun kennis en herinneringen met mij te delen.

In Nederhemert en in de omgeving heb ik al veel (kinderen van) ooggetuigen gesproken. Over het op transport stellen van inboedel naar Duitsland, over verdere plunderingen, in het kasteel en in de huizen, en over kleinoden die in de 'vuilnisbelten' werden teruggevonden en gekoesterd. Veel zou verspreid zijn, elders in de Bommelerwaard terechtgekomen, verkocht ook. Maar het verhaal is nog niet compleet, er mist nog te veel!

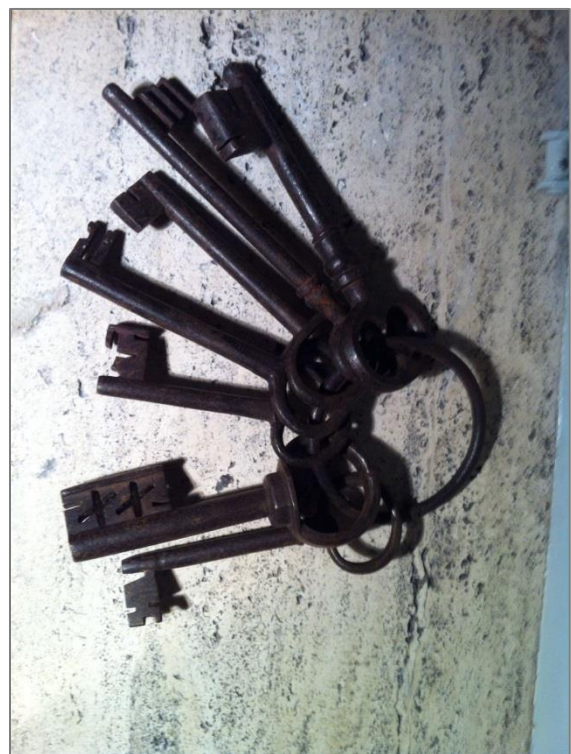
Het kasteel is inmiddels van Geldersch Landschap & Kasteelen. GLK wil graag meer weten over hun kastelen, alle verhalen kennen. Ook het Openluchtmuseum heeft interesse in wat er op Nederhemert in die periode nu eigenlijk gebeurd is. Samen met de familie Van Wassenaer willen zij ook de oorspronkelijke inboedel van het kasteel opnieuw in beeld trachten te brengen. Dat moet kunnen, met die foto's van de vooroorlogse situatie.

Een paar Dorpskranten geleden schreef Dick Hobo over de kanselbijbel die via vele omwegen weer terugkeerde naar de kerk op het Eiland. Dat is natuurlijk fantastisch, zo'n bijbel is immers belangrijk erfgoed. En zo geldt het ook voor de inboedel van het kasteel Nederhemert.

Ons ideaal is een expositie op het kasteel te houden met wat er nog is, met bruiklenen, of met voorwerpen die weer teruggevonden worden. Het is nu de tijd! Net zoals de bijbel na vele jaren zijn weg naar de kerk op het Eiland heeft teruggevonden, is dat wellicht ook mogelijk voor schilderijen die op het vooroorlogse kasteel hingen, en voor andere interieurstukken – porselein, glaswerk, tafelzilver etc.

Door het organiseren van zo'n tentoonstelling en een publicatie wil ik het beeld van de laatste oorlogsmoederen op Nederhemert-Zuid completeren. Ook de voorgeschiedenis, de context en de naoorlogse zoektochten komen aan bod. Als gezegd, vormt deze publicatie een oproep aan de lezers om hun kennis en herinneringen met mij te delen. Kunt u mij op weg helpen? Als dat zo is of als u vragen heeft, neemt u dan contact op met Ingrid D. Jacobs via i.jacobs@inter.nl.net. Ook kunt u mij bereiken op telefoonnummer 024 322 44 95 of 06 1547 22 57. Wilt u mij iets opsturen, dan kan dat naar: I.D. Jacobs, Keizer Karelplein 13, 6511 NE Nijmegen.

Ingrid D. Jacobs

Oorkonde gevonden...

Tekst van een oorkonde gevonden bij de afbraak van de Christelijke school te Nederhemert in 1975.

Deze oorkonde bevond zich in een ijzeren trommel welke dicht gesoldeerd was door Joh. Boïncck te Zaltbommel, blijkens een opschrift op de achterzijde van de trommel. Boïncck had zijn bedrijf in de Oenselstraat. Gijs Dingemans (van de Dingemans-sprits) kreeg de oorkonde te zien en mocht er een afschrift van maken. Hij zei niet te weten waar de oorkonde zich later bevond. In 1989 kregen Gerard en ik een geschreven afschrift van de oorkonde. (Trees Blom 2017.)

Dit gebouw is in het jaar 1916 vernieuwd onder beheer van den Weled. Achtbare Heer Baron Leuve van Aduard, burgemeester dezer gemeente, de wethouders waren de Heeren E. van der Vliet en E. Smits, de secretaris den heer E.W. van Ommeren. De vernieuwing bestond in het veranderen van de bestaande onderwijzerswoning tot schoollokaal met bijbouw van privaten en gang. Verder werden de licht kozijnen in alle lokalen gewijzigd. De nieuwe onderwijzerswoning werd gebouwd op hetzelfde terrein. Een en ander werd uitgevoerd door de aannemer den Heer J.H. van Berghem te Waardenburg voor de som van f. 14280.-, onder leiding van den architect de heer G.G. Lodder te Zaltbommel. Dagelijks opzichter was den heer H. Teusselink.

Een andere oorkonde in dezelfde doos luidde:

Het is nu bijna vierentwintig jaar geleden dat de ondergetekende C. A. D. Baron van Nagell van Nederhemert met zijne echtgenote O. F. L. Baronesse van Nagell geboren Gravinne Bentinck gezorgd hebben voor het reeds verdwenen schoolgebouw. Het gebouw werd onder beheer van den heer Burgemeester C. W. van Ommeren gebouwd, de heer Kreling was er den architect van. Op den zevende augustus 1839 werd het gebouw ingewijd, velen in deze gemeente zullen zich dien dag

wel herinneren. Mijn zoon A. J. H. M. A. Baron van Nagell, nu Burgemeester dezer Gemeente, mijne dochter Gustavinne Frederique Louise, thans Echtgenote van Ridder W. J. C. Huyssen van Kattendijke, Minister der Marine, mijne nicht Anna Catharina Elisabeth Baronesse van Nagell en Egbert Baron van Nagell mijn neef, hebben toen de kinderen onthaald en den predikant Hallo sprak hun een hartelijk woord toe.

De watervloed van den zesden januari 1861 heeft het vorige gebouw vernield en nu herrijst het nieuwe, onder de zorgen van Mijnen zoon A. J. H. M. A. Baron van Nagell, thans het Achtbaar Hoofd dezer Gemeente. De Gemeenteraad heeft mij de eer willen aan doen den eersten steen te leggen. Op mijn 74ste jaar sta ik nu hier gereed voor deze plegtigheid, omringd van mijne Vrouw, van mijn Zoon en Zijne Vrouwe Elize van Kretschmar en Jonkheer J. A. van Kretschmar, haren Vader. Wij roepen Gods Zegen over dit nieuwe gebouw en dat de kinderen vele jaren in de lessen van deugd en plicht door hunnen Onderwijzers mogen onderwezen worden. Na mijne dankzegging te hebben gebracht aan het Gemeentebestuur, voor de eer mij bewezen en ook aan allen hier tegenwoordig, die mij behulpzaam zijn, leg ik Den eerste steen van dit gebouw.

Met de ootmoedige bede dat het den Heer der Heeren moge behagen op dit werk Zijnen onmisbaren Zegen te willen verleen, terwijl ik u allen verzoek uw namen hier bij te voegen, tot gedachtenis van deze plegtigheid.

Nederhemert, den 18den april 1863

Jan van Wijk, metselaar
Joseph van Wijk, metselaar
W. van Wijk, metselaar
.. van Wijk, metselaar
A. Roelofs, timmerman
S. van Diggelen, timmerman

(twee onleesbare namen)

A. van Genderen, opzichter van de goederen

C. A. D. van Nagell van Nederhemert

O. F. L. van Nagell geboren Bentinck

A. van Nagell, Burgemeester

E. A. G. van Nagell, geboren van Kretschmar

Otto Vos, wethouder

(Marinus?) Wolfers, wethouder

..... secretaris

G. van der Kolk, gemeenteontvanger

J. A. van Kretschmar van Veen

L. van Diggelen, onderwijzer (school Noord)

J. P. Rooms, onderwijzer (school Zuid)

.. Lugten, opzichter

Uitnodiging van de Muziek

Wij willen u heel hartelijk uitnodigen voor ons kerstconcert op zaterdag 23 december a.s. in dorpshuis de Gaarde. Aanvang 19.30 uur.

Naast ons eigen orkest hebben we dit jaar een mooi koor uitgenodigd om naar Nederhemert toe te komen, nl. Gospelkoor 'His Voice' uit Alblasterdam. Een koor dat onderling verbonden is door het samen zingen tot eer van God en op deze manier het evangelie te verspreiden. Op de Facebookpagina van 'His Voice' staat over de kerstconcerten het volgende:

Altijd weer bijzonder om met Kerst te mogen zingen!

Kerstfeest, feest van Licht, feest van Vrede,

feest van saamhorigheid, gezelligheid.

Kerstfeest, feest van verwachten,

feest van verwondering, aanbidding, lofprijs.

Kerstfeest, een feest van HOOP!

We hopen u te mogen verwelkomen om samen met ons het kerstfeest te vieren.

Voor nu wensen wij u alvast heel goede kerstdagen toe en een mooi en gezond Nieuwjaar!

Fanfarecombinatie "Pr. Juliana-Concordia"

Van de Hersteld hervormde gemeente

Van de Hersteld Hervormde Gemeente

Deze keer een kerstverhaal. (voor jong en oud)

“ Johannes 3 : 16”

Op een koude donkere avond in december van het jaar 1880 stond op een kruispunt van twee duistere stille straten van de grote wereldstad Londen een kleine armoedig geklede jongen. Hij huiverde in zijn versleten lompen jas. Hij loerde naar links en naar rechts en keek toen weer voor zich recht naar de overkant. Hij zag of hoorde nog steeds niets. Waar blijven ze toch. Huh.. hij zal blij zijn als ze tevoorschijn kwamen en hij weer weg mocht. Wie was die jongen? Wat deed hij daar? Waar wachtte hij op? Wel die jongen was een zwervertje, zoals er vroeger zoveel waren. Hij had geen vader en moeder meer, en ook geen huis. Hij zwierf de hele dag door de straten en sloppen van de grote stad Londen. Daar had hij zich aangesloten bij een dievenbende. Drie grote jongens die eigenlijk al mannen ware en die er 's avonds op uit gingen. En dan moest hij op wacht staan om uit te kijken of er geen agenten kwamen. Zo ook nu. Met z'n drieën waren ze aan de overkant naar binnen gegaan in een klein winkeltje om geld te stelen. Overdag hadden ze gezien dat er alleen een oude man woonde, dus die konden ze gemakkelijk de baas. Maar kom hij moest opletten. Hoorde hij daar wat? Ja, een schreeuw, een bons, gestommel en even later ging de winkeldeur open. En kwamen er drie donkere gestalten op hem toe rennen. Hier pak aan en wegwezen. Tot morgenavond sisten ze hem toe. Hij voelde iets in zijn hand stoppen en rende ook weg. Twee straten uit, nog een hoek om, zo nu kon hij wel weer gewoon lopen. Eerst eens kijken wat hij had gekregen. 1 penny, ongeveer 5 cent. Dat was zijn loon voor zijn uitkijken. Zo, nu kan hij morgen weer brood kopen. En morgenavond zal hij wel weer wat krijgen. Toch was het net of zijn geweten sprak. Wat zouden ze die oude man gedaan hebben? Hij had een schreeuw gehoord en

een bons. Zouden ze hem neergeslagen hebben? Kom, niet aan denken. Hij zocht zijn slaapplek op in de oude schuur. Trok wat lompen over zich heen en viel al gauw in slaap. De volgende avond zien we hem weer staan bij een kruispunt van twee afgelegen straten. Hij was zeker te vroeg. Waar bleven de bendeleden? Weer kwam die oude man in zijn gedachten. Hij had er trouwens de hele dag aan moeten denken. Hij was langs een winkel gegaan waar altijd een krant voor het raam hing. Hij zou wel willen weten of er soms iets in de krant stond van die oude man. Maar hij kon niet lezen en hij durfde ook niet iets aan iemand te vragen: Zeg, is er soms een oude man neergeslagen? Dan zou men zeker zeggen: Weet jij daar soms iets meer van? Zo stond hij maar te peinzen en opeens vlak naast hem klonk een stem: Hé jongen, wat doe jij hier zo laat in de avond? Hij schrok en kromp helemaal in elkaar en zag toen naast zich een meneer staan. Ik... Ik... sta zo maar te kijken. Zo, ga dan maar gauw naar huis. Ik heb geen huis meneer, Wat... geen huis? En legde een hand op zijn schouder. Dat is heel erg jongen. Maar zou je wel in een huis en in een echt bed willen slapen? En zou je wel zo'n bed willen opzoeken als ik je zei waar je er één kunt vinden? Zeker meneer, dadelijk. Goed ga dan maar naar die en die straat en dan rechthoek en dan de tweede straat rechts op nummer 24. Daar zul je een warm bed vinden. Nauwelijks had die vriendelijke meneer dat gezegd, of de jongen keerde zich al om en wilde er naartoe hollen. Hij was helemaal vergeten waarom hij daar stond. Ho..., riep de meneer, hoe wil je in dat huis komen? Dat gaat zomaar niet, hier heb je een pas, daarop kun je lezen wat je zeggen moet. Je kunt toch wel lezen? De jongen keek heel sip naar het papiertje en zei: ik kan niet lezen, ik ben nooit op school geweest. Nu zei de meneer: onthoud dan tenminste het wachtwoord. Het wachtwoord is Johannes 3 vers 16. Vergeet het niet, anders mag je niet in het huis. Dus Johannes 3 vers 16, dat zal je helpen. Blij holde de jongen weg en onder het lopen zei hij telkens het wachtwoord op: Johannes 3 vers 16, Johannes

3 vers 16. Weldra stond hij voor de deur op nummer 24. Hij ging het trapje op en trok aan de bel. Na een poosje ging de deur op een kiertje open en een zware stem riep: Wie is daar? Ik... Ik..., alstublieft meneer, Ik .. Wie is ik? Ik, Johannes 3 vers 16. Oké, goed, dat is het wachtwoord voor vandaag. Kom maar binnen. De deur werd nu geheel geopend en de jongen ging naar binnen. Hij werd in een grote zaal gebracht waar een rij bedden stond. De meest bedden waren al bezet. Enkele waren nog leeg. De meneer die open gedaan had wees hem zo'n bed aan. Die meneer bracht hem ook een lekkere kop soep en toen hij die op had kleepte hij zich gauw uit. Waste zich toen een beetje en kroop snel onder de dekens. Ha, fijn, heel wat anders dan in die koude vochtige schuur. Hij dacht niet verder na en viel meteen in slaap. Hij wist niet eens in wat voor huis hij zich bevond. Hij was in een huis waar medelijdende mensen verwaarloosde kinderen gratis lieten slapen. Hij was dus in goede handen. Maar... er was nog iets, dat hij niet wist en dat was minder mooi. Want net toen hij op dat kruispunt met die meneer had staan praten, die hem naar het huis had gestuurd, was één van de bendeleden aan komen slenteren en had gezien dat hij met die meneer stond te praten en toen hard weg holde. Nieuwsgierig was dit bendelid op een afstandje gevolgd. Wat ging die knaap doen? Dat was geen zuivere koffie. Was dat misschien een rechercheur waar hij mee had staan praten? Zou hij hen verraden hebben? Toen hij gezien had dat de jongen het huis op nummer 24 was binnengegaan, holde hij terug naar het kruispunt waar de twee andere bendeleden inmiddels ook waren aangekomen. Snel vertelde hij wat hij had gezien. Het is vast verraderswerk zei hij. De bendeleden briesen van woede. Nu waren ze hun uitkijk kwijt en durfden ze vanavond geen overval te doen. Bovendien was de hele zaak misschien wel verraden. Ze spraken af, dat één van hen 's-morgens vroeg bij dat huis op nummer 24 zou gaan staan om die verrader op te vangen en uit de weg te ruimen. Anders ging hij wellicht alles verraden. Onbewust van dit alles sliep de jonge zwerver als een roos. De volgende morgen vroeg kreeg de jongen een kom warme melk en een paar flinke boterhammen. En mocht hij weer weggaan. Het was nog halfdonker buiten. Fluitend liep de

jongen de straat op. Toen pas herinnerde hij zich pas, dat hij de avond tevoren zijn bendeleden in de steek had gelaten. Nou, net goed dacht hij, hij wilde er toch niet meer aan meedoen. Hij had al een paar straten gelopen, toen hij plotseling schuifelende voetstappen achter zich hoorde. Hij keek achterom, en zag tot zijn schrik ... Het was een bendelid, de gemeenste van de drie. De jongen begon te hollen. Hij schoot een paar donkere steegjes in. Misschien raakte hij zijn achtervolger kwijt. Maar die bleef vrij dicht achter hem en riep: Sta stil lelijke verrader, blijf staan. De jongen holde echter door. Weer een hoek om. Vlug die donkere steeg in, maar o wee, zonder dat hij het wist was hij een doodlopende steeg ingegaan. Aan het eind viel hij over een paar emmers heen en botste tegen een schutting op. Bijna was zijn vijand het steegje voorbij gehold. Toen hoorde hij het lawaai. De jongen kwam half overeind. Daar was de gemene tiran vlak bij hem. Hij hief zijn hand op en een knuppel zwaaide neer... Een vreselijke klap en alles werd zwart voor de ogen van de jongen. Hij viel bewusteloos neer. Het bendelid gaf hem nog een schop toe. Ziezo, die heeft zijn verdiende loon en ging weg. Ongeveer een uur later werd de jongen gevonden. Men bracht hem naar een ziekenhuis. De grote wond aan zijn hoofd werd verbonden. Langzaam kwam hij weer bij. Toen hij zijn ogen opsloeg zag hij tot zijn verbazing dat hij in een schoon bed lag in een grote zaal. Waar was hij? Was hij weer in hetzelfde huis waar hij geslapen had? Wat was er toch gebeurd? Op dat ogenblik kwam de zuster aan zijn bed, die gemerkt had dat hij bij kwam uit zijn bewusteloosheid. Ze vroeg hem hoe hij heette? Voor onze jonge vriend was sedert de vorige avond maar één naam van betekenis. Zonder dat hij in zijn onwetendheid wist wat dat betekende, zei hij: Ik heet Johannes 3-16. De zuster en de andere patiënten moesten lachen om dit vreemde antwoord. Maar toen de zuster het nog eens vroeg, zei hij weer: Johannes 3-16. Toen raakte hij weer bewusteloos. En de zuster schreef als zijn naam op een kaart: Johannes 3-16. Slechts heel langzaam beterde de jongen iets. Hij kreeg wel erge koorts, die verscheidene dagen duurde. Ook begon hij te ijlen. Dikwijls riep hij uit in zijn koorts: Ja... Johannes 3-16 dat moest mij helpen, heeft hij gezegd. En het hééft mij geholpen. Eindelijk

werd de jongen wat beter. De koorts ging zakken en hij werd weer wat helderder. Hij kwam weer bij bewustzijn. Die morgen toen dat gebeurde, klonk uit het bed dat naast hem stond een vriendelijke stem. Zo, Johannes 3-16, hoe gaat het ermee vandaag. Wat, antwoordde onze vriend: Kent u mijn nieuwe naam. Natuurlijk ken ik die. Je hebt in de dagen dat je hoge koorts had niets anders gedaan, dan die naam uitroepen, en ik zeg met jou, geprezen zij Johannes 3 vers 16. Doordat de jongen zo verwonderd keek en hem vroeg wat dat dan betekende bemerkte de oude man die naast hem lag, dat de jongen zelf de betekenis van die naam niet kende. Hij vroeg hem daarom: jongen, weet je niet dat Johannes 3 vers 16 in de Bijbel staat? In de Bijbel... riep de jongen uit. Wat is dat ... de Bijbel? De Bijbel is een boek, het is het Woord van God. Het Woord van God, daar heb ik nog nooit van gehoord. Wilt u mij dan eens voorlezen wat er dan in Johannes 3 vers 16 staat. Hij opende zijn Bijbel, zocht Johannes 3 vers 16 op en las voor: "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Met ingehouden adem luisterde de jongen naar de wonderbare nog nooit door hem gehoorde klanken der Goddelijke Woorden. O, hoe mooi riep hij uit. Leest u het nog eens alstublieft. Graag voldeed de oude man aan het verzoek van de jongen, die elk woord als het ware leek te verslinden. "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Een poos lag hij stil voor zich uit te kijken. Toen riep hij uit: Hoe schoon, hoe schoon. Dit spreekt immers van enkel liefde alleen. En van een tehuis niet voor één nacht, maar voor altijd. De dagen gingen voor onze vriend nu snel voorbij. Telkens moest zijn buurman, een man die de Heere vreesde, hem uit de Bijbel voorlezen. Daarna ging de oude man hem vertellen van de Heere Jezus die als Kind op de wereld gekomen is. In de stal van Bethlehem en dat dit de betekenis was van het Kerstfeest. En ook dat de Heere Jezus later gekruisigd was. En dat hij, Johannes 3-16 een nieuw hart kon krijgen als hij de Heere daarom ging vragen. Op zekere dag vroeg de oude man hem hoe hij

eigenlijk aan die grote wond aan zijn hoofd was gekomen? Ben je gevallen? En toen vertelde de jongen dat hij neergeslagen was door een bendelid. Hé, zei de oude man: Jij ook al? Ik ook. U ook neergeslagen? Ja, ik ben overvallen in mijn winkeltje en neergeslagen met een knuppel. Door één van de drie kerels. Een vent met een gemeen gezicht. De jongen keek zijn buurman verschrikt aan. Zou hij het zeggen? Wat is er vroeg de man? Meneer, daar was ik bij. Ik stond op de uitkijk en heb er één Penny mee verdiend. Wat spijt me dat vreselijk. Wilt u het mij alstublieft vergeven meneer? Jongen, zei de oude man, we zijn dan allebei het slachtoffer geworden van dezelfde kerel. Ik vergeef je van harte, maar vraag of de Heere je ook wil vergeven. Een dag later mochten ze allebei naar huis. Wat ga je nu doen, vroeg de oude man. Ik weet het niet. Dan ga jij met mij mee en ik neem je aan als mijn zoon. En jij helpt mij in de winkel. Huilend viel de jongen hem om de hals. Ik zal mijn best doen, u zult er geen spijt van krijgen. Toen ging de jongen met hem mee. Overdag werkte hij in de winkel. 's-Avonds ging hij studeren. En wat het belangrijkste was, hij leerde de Heere vrezen. Toen hij groter werd ging hij studeren voor predikant, om straks ook aan anderen te kunnen vertellen over de Heere Jezus, die geboren werd in Bethlehem. Toen hij voor het eerst zelf in de kerk mocht preken was dat op het Kerstfeest. De oude man die nu al heel erg oud geworden was, zat vooraan in de kerk. En toen de jonge dominee zijn tekst voorlas waarover hij wilde gaan preken, glimlachte de oude man en kwamen er tegelijk ook tranen in zijn ogen. Want de nieuwe dominee las voor Johannes 3 vers 16 "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Aan het einde van de dienst liet hij zingen Psalm 72 vers 11.

Tuinbaas Anne Volbeda

Tuinbaas Anne Volbeda

In 1889 volgt Anne Volbeda tuinbaas Kaal op in Nederhemert bij de Freule van Nagell. In dat jaar trouwt hij met Diena Horsman. De trouwzaal is dan nog in het Regthuis. Dominee Cramer zegent het huwelijk in de kerk in. Anne is een echte Fries, klein van postuur, maar hij laat niet met zich spotten. In Hemert wordt hij 'de Baas' genoemd. Hij betreft het huis nu Kasteellaan 9. Bij de eerste baby, Jan, komt de buurvrouw Spitzers bakeren. Maar die eerste winter van 1890 is heel streng, het vriest van 25 november tot 23 januari. Dikke

lagen ijs bedekken de sloten en de Maas.

Als het begint te dooien duurt het weken voordat alle ijs weg is en als het dan ook gaat sneeuwen kan de Maas niet alle water verwerken. Het water breekt bij Grave

door naar de Beerse Overlaat en stroomt van daar langs en door Den Bosch. Ook het Eiland komt onder water te staan. Er wordt al wel gewerkt aan de Bergsche Maas, waardoor de Maas in het Hollands Diep moet uitmonden, maar die is nog niet klaar. Dat komt pas in 1904.

De tuinbaas moet de tuin van het kasteel onderhouden met daarin verwarmde kassen en een oranjerie. Er zijn struiken met klein fruit en een boomgaard, aspergebedden en ook nog een kasteelbos. De kasteelbewoners willen van alles het eerste en mooiste op tafel krijgen. Daarnaast moet hij helpen met kleine reparaties in het kasteel en tenslotte ook met de barones spreken over de gezinnen in het dorp, die wel wat hulp vanuit het kasteel kunnen gebruiken. Dat alles voor zeven gulden per week, maar hij heeft ook vrij wonen en een

eigen groentetuin. Mas van Heemskerk en Dirk van Ooyen werken als knechts met hem mee.

Anne Volbeda is ook ouderling en zodoende een graag geziene gast op de pastorie bij achtereenvolgens de predikanten Bleeker, Voorst Vader en Pannebakker. Vooral met dat laatste gezin groeit er een hechte vriendschap.

Het gezin Volbeda krijgt 10 kinderen. Henk, de jongste sterft jong, hij ligt net als zijn oudere broer Dooitze Johan, die in zijn diensttijd

tijdens de eerste wereldoorlog aan de Spaanse griep overleed, begraven op het kerkhof

op het Eiland. Jan, geboren in 1890,

kan goed leren. Hij mag bij de oude meester Knoop doorleren voor onderwijzer. Dat betekent dat hij in de nieuwe school achter het

meestershuis hulpje is en op de woensdag en zaterdagmiddagen de

normaalschool volgt. Daar geven

hoofdonderwijzers uit de buurt les, zodat er in de regio's waar geen kweekschool is, toch onderwijzers gevormd kunnen worden. Zij krijgen daarvoor geen salaris, maar voor elke afgeleverde onderwijzer 600 gulden, een heel bedrag bij een jaarsalaris voor onderwijzer van 500 gulden of zoveel meer als de gemeente te besteden heeft. Jan slaagt na vier jaar en gaat beginnen als hulponderwijzer in Kerkwijk. Hij gaat daar op de fiets naar toe en wordt door zijn broers en zusjes jaloers nagekeken.

Broer Bertus heeft meer interesse voor techniek en hij heeft vooral belangstelling voor de auto die de nieuwe baron Ernst van Wassenaer heeft aangeschaft. Omdat de normale gebruikers van de wegen, wandelaars en karren met paarden, nog niet gewend zijn aan de nieuwe wegduivels heeft de baron een hulpje nodig en zo mag Bertus toeteren, met

een vlag de mensen waarschuwen of een paard aan de teugel langs het moderne monster voeren. Natuurlijk wil hij na enige tijd ook wel eens zelf rijden en na enig proberen lukt het hem om de wagen naar buiten te rijden... Dat is wel het einde van zijn auto avonturen met de baron. Eerst moet hij als huisknecht in het kasteel werken, maar dat past niet bij Bertus en later als hij elders werk heeft gevonden koopt hij natuurlijk zelf een motor.

In 1921 worden er plannen gemaakt voor een nieuw tuinmanshuis, bij het haventje, tegenover het kasteel. Dirk Hobo maakt de tekeningen en mag ook de bouw uitvoeren. De stenen komen van de steenfabriek aan de Rietschoof. Wagens vol stenen, getrokken door een of twee paarden, worden bij het Hemertse veer overgezet. Op een middag staat Gijs Mik aan de Hemertse kant te wachten om met de pont over te gaan. Zij rijdt al jaren met haar hondenkar langs de boerderijen om haar koek en beschuit te verkopen. En daarbij de nieuwste nieuwtjes te vertellen, ook bij moeder Volbeda. De pont legt aan, de voerman legt de zweep over de paarden om met een vaartje in een keer de wagen tegen de stoep op te krijgen. De paarden steigeren, de hond van Gijs Mik begint woedend te blaffen en springt op de paarden af. En dan kan Gijs Mik de hond en de kar niet meer in bedwang houden. Ze valt en komt met haar hoofd onder de wielen van de zwaarbeladen wagen. Ze is op slag dood. De familie Volbeda is net als het hele dorp diep onder de indruk van dit ongeluk. Het wordt nog jaren later steeds opnieuw verteld. Intussen komt het nieuwe tuinmanshuis toch klaar. Dirk Hobo is wel een goede timmerman, maar niet opgeleid als architect. Achter de aardig aandoende gevel komt een huis dat door zijn indeling geen maximaal wooncomfort biedt. Maar eind 1922 wordt het door de Volbeda's met vlag en wimpel in gebruik genomen.

De kinderen Volbeda die één voor één het huis verlaten komen graag in Nederhemert terug, ook hun toekomstige echtgenoten. Steven van Egten, die een oogje heeft op Annie, moet daar wel een wereldreis voor maken. Hij ligt in Deventer in de kazerne en kan daar pas zaterdagavond om 7 uur vertrekken, hij komt

die dag niet verder dan Nijmegen. Op zondagochtend arriveert hij om 12 uur in Den Bosch. Vandaar met het zogenaamde halvezolenlijntje naar Drunen, maar die vertrekt pas om 7 uur 's avonds. Vandaar wil hij met het trammetje naar Heusden, maar dat rijdt niet op zondag, dus een uur lopen via Elshout naar Heusden, naar de Veerpoort, maar ook het veer gaat niet op zondag. Gelukkig hebben de broers Volbeda een roeiboot georganiseerd om de nieuwe zwager te ontvangen. Om 11 uur 's avonds kan hij zijn geliefde begroeten. Na zo'n volharding - een reis van 120 kilometer in 29 uur - kan deze vrijage niet meer stuk. Dat jaar is bepaald dat ambtenaren die minder dan 2000 gulden per jaar verdienen, een bonus van 300 gulden krijgen als ze trouwen. Dat helpt bij het inrichten van het nieuwe huis.

Op 16 april 1925 trouwen Steven van Egten en Annie Volbeda. Eerst op 2 april gaan ze naar de secretarie (Kerklaan 3) waar de burgemeester, Kees van Ommeren, de trouwacte moet opstellen. Hij heeft enige moeite heeft met het beroep van de bruidegom: Observator bij Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut. Daarvoor is niet genoeg plek op het formulier. Bij thuiskomst in het tuinmanshuis schieten de knechts hun buksen leeg om het paar aan te kondigen. Dan op 16 april is de trouwdag. Het burgerlijk huwelijk is net bij als haar ouders 35 jaar tevoren, weer in het Regthuis. Daar is Ott van de Werken (Ot van Chrisse) de ambtenaar van de burgerlijke stand. Hij leest, nerveus en wel, de wetsartikelen voor zoals vereist. Omdat het bruidspaar nog geen 30 jaar oud is, moeten hun ouders officieel toestemming geven, maar de ambtenaar lost dat op door op te merken: "Gullie zijt 't er zeker mee eens, anders zoude niet hier zijn!" Zonder verder commentaar verklaart hij het huwelijk voor gesloten. Hij pakt het trouwboekje van de olielamp die boven de tafel hangt en zegt: "Agge mijn nou twee kwartjes gift dan is de zaak gezond." Daarna gaat ds. Pannebakker, die uit Amersfoort overgekomen is, omdat de Hemertse gemeente vacant is, voor in de huwelijksdienst in de Eilandse kerk. En dan is het feest in de stal achter het tuinmanshuis, die voor gelegenheid helemaal uitgeruimd en

schoongemaakt is en versierd met allerlei groen uit de tuin.

In 1929, na het overlijden van barones van Wassenaer- van Kretschmar, neemt Jacob Constant van Wassenaer, Jaap, het bewind over. Hij trekt een landbouwkundige aan om het boerenbedrijf te verbeteren. De nalatenschap is in tweeën gedeeld, dus moet het bedrijf meer opbrengen. Maar baas Volbeda en landbouwkundige kunnen niet goed samenwerken. De economische crisis van de dertiger jaren doet de rest. En daarna is er voor Volbeda geen plaats meer. Hij krijgt pensioen. Stilzitten is echter niets voor hem en hij vindt in Hilversum ander werk. Daarmee is aan het tijdperk Volbeda definitief een einde gekomen.

Dit verhaal heb ik voornamelijk gehaald uit het boekje dat Steven van Egten en Anna Volbeda hebben gemaakt toen zij in 1964 in De Bilt woonden. Daar woonde toen ook mevrouw Louise Van Wassenaer-Croccini. Zo kwam een kopie van deze Hemertse geschiedenis bij de familie van Wassenaer. Gerard en ik hebben het met veel interesse gelezen en mochten ook een kopie maken. En hierbij heb ik het nu weer doorgegeven.

Zaltbommel 26-11-2017

Trees Blom

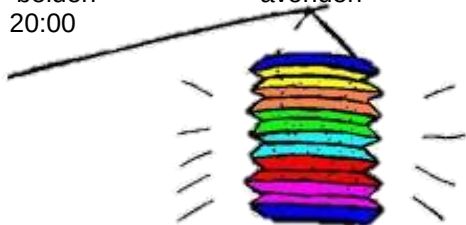
Van de 'Oranjevereniging'

Ledenvergadering

Vrijdag 19 januari zal weer de jaarlijkse ledenvergadering zijn van Oranjevereniging 'Oranje Trouw'. Zoals gewoonlijk zullen er weer diverse agendapunten aan de orde komen en is er de mogelijkheid om zelf dingen in te brengen, op of aan te merken enz. Nadien zullen we nog gezellig een paar ronden kienen. Dit alles onder het genot van een hapje en een drankje. We nodigen bij deze vast iedereen uit om de jaarvergadering bij te wonen!!

Toneel

Zaterdag 27 januari en zaterdag 3 februari brengt toneelvereniging 'Uit Vriendschap' weer een leuke uitvoering op de planken in dorpshuis de Gaarde. Deze keer spelen ze het stuk: 'de verloofde van mijn vrouw'. Het belooft weer een komische avond te worden! De beiden avonden zullen om 20:00 beginnen.

Zoals gewoonlijk zal er weer een voorverkoop van de kaartjes plaatsvinden. Deze is voorafgaand aan de ledenvergadering, 19 januari van 18:30 tot 20:00 uur. De kaartjes kosten € 2,- voor kinderen t/m 12 jaar, € 4,- voor leden en € 6,- voor niet leden.

Lampionnenoptocht

Zaterdagavond 24 maart willen we een lampionnenoptocht houden voor de kinderen. We zullen om 20:00 uur starten bij dorpshuis de Gaarde en zullen samen met muziekvereniging Pr. Juliana-Concordia een rondje door het dorp lopen. Bij terugkomst is er voor iedereen wat te drinken en iets lekkers.

Alle data op rij:

19 januari	voorverkoop toneelavonden
	ledenvergadering
27 januari	1 ^e toneelavond
3 februari	2 ^e toneelavond
24 maart	lampionnenoptocht

Tevens willen wij u namens het bestuur van Oranjevereniging 'Oranje Trouw' fijne feestdagen en een gelukkig Nieuwjaar toewensen!

Arnette Kreling

De mensen van de dorpskrant...

v.l.n.r.: boven: Wim v.d. Toorn; Dirk Brgmans; René v.d.Werken;
onder: Gerda Kooijman; Willemien Hobo; Jennie v.d. Broek

Een nieuwe rotonde!

Op 24 november werd de rotonde geopend die er op initiatief van de dorpsraad en enkele Nederhemertse raadsleden is gekomen!. Hij is door wethouder Han Looijen samen met leerlingen van groep 8 van de Wegwijzer geopend. De kinderen plantten 34 bomen op de rotonde.

Rouw

Op 20 september 2017 overleed

Teun van Ooijen

Echtgenoot van Gerda van Ooijen – van de Werken

In de leeftijd van 75 jaar

Laatst gewoond hebbend: Molenstraat 78

Op 9 oktober 2017 overleed

Mijntje van Aalst

Op 23 oktober 2017 overleed

Catharina Oomen - Woudwijk

Sinds 29 juli 2008 weduwe van Gijsbertus Oomen

In de leeftijd van 90 jaar

Laatst gewoond hebbend: Huize ds. W.H. Blaak
te Geldermalsen

